TWEEDE JAAR, N°. 220. 1838. DINGSDAG, 31 JULIJ.

DE AVONDBODE,

ABONNEMENT AAN HET BUREAU VAN HET BLAD, *Warmoesstraat*, N°. 206. En bij alle Boekhandelaars en Postkantoren van het Rijk.

Brieven, Gelden, enz., moeten *franco* worden ingezonden.

ALGEMEEN NIEUWSBLAD

PRIJS VOOR 3 MAANDEN, te *Amsterdam*... en *Buitensteden* franco...

Advertentien.
ZEVEN REGELS of minder .... f 1.75.
Elken regel meer .... " 25.
ZEGEL voor elke advertentie en herhaling .... " 35.

voor Staatkunde, Handel, Nijverheid, Landbouw, Kunsten en Wetenschappen.

Bij dit Nommer behoort een Bijvoegsel.

ONDERWIJS.

In elken gevestigden Staat, waar men op beschaving en zedelijkheid prijs stelt, verdient het onderwijs de belangstelling van alle weldenkenden, en vooral dáár, waar het Gouvernement van eenen Staat zich in den zedelijken welstand zijner ingezetenen verheugt, behoort niet naauwgezette zorgvuldigheid voor het onderwijs te worden zorg gedragen. Immers ontvangen wij de meeste, levendigste en duurzaamste indrukken in de jeugd; en zou het dan niet hoogst belangrijk zijn naauwkeurig te letten op hetgeen onderwezen, en aan welke handen het onderwijs toevertrouwd wordt? Te regt wordt door zeker schrijver gezegt, dat de zedelijke toekomst van een volk afhankelijk is van het onderwijs. Ongetwijfeld hangt het wel en wee onzer kinderen van het onderwijs af, want zelfs in die inrigtingen van onderwijs, waar men zich niet in het minste met de opvoeding schijnt te bemoeijen, ook daar ontvangt de jeugd niet enkel onderwijs. Of zou het geenen blijvenden indruk op een jeugdig gemoed nalaten, wanneer de daad van Ravaillac met die van Charlotte Corday wordt gelijk gesteld, of wanneer een Filips II van Spanje geprezen, en een Willem I van Oranje-Nassau gelaakt wordt? Op die wijze vereenigt zich de opvoeding met het onderwijs, zonder dat men het zelfs van verre vermoedt. De toekomst van het vaderland, de toekomst van ons kroost, met één woord, de toekomst van alles, wat het dierbaarste is, wordt in het onderwijs voorbereid, en daarin derhalve ligt de kiem van al hetgeen het vaderland te wachten heeft. Kan er dan wel iets meer gewigtig zijn voor, en meer de behartiging waardig van ieder huisvader, en van elke regering, dan het onderwijs?

Onze grondwet, in overeenstemming met die belangrijkheid, heeft de zorg voor het onderwijs aan het Gouvernement aanbevolen, en, bij Art. 226, aan hetzelve opgedragen, het jaarlijksch inzenden aan de Staten-Generaal van een *Verslag nopens den staat der Hooge, Middelbare en Lagere Scholen.* Zoodanig verslag over den jare 1836, op 21 Maart 1838 bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal ingekomen, is onlangs van regeringswege openbaar gemaakt.

Wij hebben ons niet gehaast, van dat verslag een zoodanig berigt te geven als de zaak verdient, omdat wij vermeend hebben, vooraf te moeten onderzoeken, hooren en overwegen, alvorens wij ons veroorloofden, eenige aanmerking of bedenking bij onze opgave in te vlechten of eenig voorstel te berde te brengen en ter toetse aan te bieden. Men zal ons, hopen wij, het regt doen, te gelooven, dat wij doordrongen zijn van de belangrijkheid van het onderzoek, waarmede wij ons bezig houden, en dat wij ons niet ligtvaardig daaraan hebben gewaagd.

Eene algemeene aanmerking moeten wij vooraf zenden.

Bezuiniging is het woord van den dag, dat eene zekere tooverkracht uitoefent. Door het in den mond voeren van dat woord, trachten ook zij den tijdgeest te vleijen, die anders met de zaak zelve weinig op hebben. Velen willen zich zoo gaarne voordoen, als of zij niets vuriger wenschten dan de zware lasten, die op de menigte drukken, te zien verzachten. Ook ter goeder trouw bemoeijen zich sommigen met bezuinigingsstelsels, welke nogtans op het tegenovergestelde uitloopen. Dat niet alle stelsels van bezuiniging de gewenschte vruchten dragen, heeft, om slechts één voorbeeld aan te halen, de Fransche omwenteling van 1830 bewezen. Menigeen hielp die omwenteling bewerken, ten einde een goedkooper bestuur te erlangen; — en „het gevolg der Julij revolutie is geweest eene vermeerdering „van uitgaven, van twee tot vier honderd millioen francs op de jaarlijksche „staatsbegrooting van Frankrijk." — Doch, wanneer ook de bezuiniging eene wezenlijke vermindering van cijfer tot uitkomst heeft, kan zelfs in dat geval alle bezuiniging eene *wezenlijke* bezuiniging worden genoemd? Wij twijfelen er zeer aan en wagen het zelfs, te beweren, dat bezuiniging, op het onderwijs toegepast, doorgaans eene verkeerde uitkomst heeft, en daarom, in het algemeen gen men, nergens minder te pas komt, dan juist bij het onderwijs.

Zal b. v. menig kweekeling van Themis en Hippocrates, die zich liever in het hoogere en meer afgetrokkene gedeelte van zijn vak zou wenschen te verdiepen, ten einde zich te bekwamen om eenmaal een waardig hoogleeraar in de regten of in de medicijnen te worden, zich daarvan niet laten afbrengen, door de onzekerheid van zijn toekomstig bestaan, en vooral door de overweging, dat de inkomsten van den advokaat of medicinae doctor veel al die van den hoogleeraar verre te boven gaan? Zal menig verdienstelijk jongeling, vol liefde voor taalstudie en classike oudheid, of ingenomen met wis- en natuurkundige wetenschappen, zich niet laten afschrikken van het voornemen, om zich aan die loffelijke zucht tot studie over te geven, wanneer hem de loopbaan zoo weinig bemoediging aanbiedt en hij bekwame mannen als preceptor of conrector met eene schrale bezolding ziet grijs worden? Men denke ook aan de onderwijzers der lagere scholen, die zoo verdienstelijke klasse der maatschappij. Wat is het lot van de meesten onder hen? Welke is de toestand van den ondermeester of hulp-onderwijzer? Zelfs hij, die aan het hoofd staat eener dorpsschool, is hij niet menigmaal afhankelijk van eenen onkundigen, soms lompen ingezeten, wiens grofheden hij zich moet laten welgevallen: of van wiens onbuigzame kinderen hij alles verdragen moet, wil hij niet door het verlies van twee, drie leerlingen zijn alreeds te bekrompen bestaan zien verminderen? Zal dit besef niet menig bekwaam jongeling afhouden zich aan het lager onderwijs toe te wijden?

Men bedenke, dat belangrijke wijzigingen of veranderingen in het onderwijs in geenen deele met overhaasting moeten plaats grijpen. Zoo ergens, geldt hier het *Festina lente*, dat men, helaas! eenige jaren geleden op het punt was geheel uit het oog te verliezen. (1) Met eene ruwe of onvoorzigtige hand kan men hier veel bederven, en bederft dan zoo ligt dat gene, waartoe men een aantal jaren behoeft, om het weder te herstellen. Men wijzige dáárom trapsgewijze, of zoo als men in sommige opzigten werkelijk reeds gedaan heeft, men voere de veranderingen hier en daar in, als eene proeve; want het geen zich in theorie aanbeveelt, voldoet niet altijd in de practijk. De ondervinding wijst ons dan den weg; alsdan blijkt het, of de verandering al dan niet doelmatig, al dan niet voor onzen landaard geschikt is. Men schame zich in dat geval in geenen deele, om, mogt de proeve niet geslaagd zijn, haar als mislukt op te geven. Op die wijze wordt het gebouw niet geschonden, noch geraakt hetzelve in gevaar van geheel in een te storten. L.

(1) Wij bedoelen hier het *Enseignement Universel* van Jacotot.

NEDERLAND.

AMSTERDAM 30 Julij. Men schrijft ons, dat op den 1sten Julij ll. de staat van 's Rijks zeemagt was als volgt:

In active dienst: 9 fregatten, waaronder 3 wachtschepen; 7 korvetten waaronder een kostschip; 4 groote brikken, waaronder 1 kostschip; 2 kleine brikken, 3 stoomschepen, 2 transportschepen, 1 excercitie vaartuig, 13 galliot-kanonneerbooten van 5 stukken ieder, en 25 idem van 3 stukken. Alle welke schepen bemand zijn met 4,793 koppen.

In non active dienst waren op gemeld tijdstip: 8 linieschepen, 13 fregatten, 7 korvetten, 9 groote brikken, 3 kleine brikken, 1 stoomschip en een groot aantal galliot-kanonneerbooten.

— Laatstleden Dingsdag is, zoo als bereids reeds gemeld is, Zr. Ms. stoomschip *Cerberus* van Hellevoetsluis naar Londen vertrokken, om Z. Exc. den heer baron van der Capellen, Zr. Ms. buitengewoon gezant bij het krooningsfeest der Koningin van Engeland, af te halen. Waarschijnlijk zou Z. Exc. heden aan boord gaan, en wordt morgen met deszelfs gevolg alhier verwacht.

— Op den 1 April 1838 is, te Batavia, overleden de Hoog Edel Gestr. heer P. C. Reeder, in leven gepensioneerd kolonel, oud-resident en kommandant van Banca, in den ouderdom van ruim 57 jaren.

— De harddraverij te Zuidbroek heeft op den 25sten Julij ll. plaats gehad. Er hebben 10 paarden geloopen; de prijs is behaald door R. J. Hoekstra van Jelsum, de premie door B. T. Hemmes van Nieuwolda.

'S GRAVENHAGE 29 Julij. Dezer dagen is alhier gearriveerd de heer Frederik Hartman, lid der Fransche kamer van afgevaardigden.

— Zoo men verneemt, zal de verjaardag van Z. M. onzen geëerbiedigden Koning dit jaar met buitengewonen luister gevierd worden. Er zullen onderscheidene volksvermakelijkheden plaats hebben. *Men* verzekert, dat bij die gelegenheid tevens zal gevierd worden, het vijf-en-twintig jarig bezit in ons midden van Z. M.

— Men verneemt, dat de raadkamer der regtbank van eersten aanleg te Rotterdam dezer dagen naar het Hoog-geregtshof, kamer tot het in staat van beschuldiging stellen, heeft gerenvoijeerd de commiesen en visiteurs, die zich in de uitoefening hunner functiën aan het te kort doen van 's rijks schatkist schuldig zouden gemaakt hebben.

Aangezien de stukken, betrekkelijk dit gewigtig regtsgeding, zeer wijdloopig zijn, zoo gelooft men, dat het nog wel eenigen tijd zal aanhouden, alvorens die Kamer zal hebben beslist of er al dan niet termen zijn, de beklaagden naar de Assises te renvoijeren, en in allen gevalle is het allerwaarschijnlijkst, dat dezelve niet zal worden behandeld in de laatste Assises, die op maandag den 6den Augustus, nog volgens de Fransche wet, alhier zullen worden geopend.

UTRECHT 29 Julij. Den 23 dezer is alhier, onder voorzitting van den hoogleeraar Dr. A. Numan, gehouden de eerste algemeene vergadering van deelhebberen der Maatschappij tot aankweeking van den witten moerbeziënboom, de opvoeding van zijdewormen en de zijdeteelt, in welke een belangrijk verslag moet zijn voorgelezen, waarvan wij ons vleijen eerstdaags eenige mededeelingen te zullen doen.

VLISSINGEN 27 Julij. Heden namiddag, omtreeks 4 ure, stoomde langs deze reede de Schelde op naar Antwerpen, de Engelsche vrachtboot *the Menai*, aan boord van welke de Belgische buitengewone gezant voor de krooning te Londen, de prins de Ligne, zich bevond, hebbende, tot bevreemding van een ieder, de Engelsche, en daaronder de Belgische vlag waaijen. Wat kan dat beteekenen? Heeft de gemelde diplomaat daardoor willen bewijzen, stoutheid genoeg te bezitten om deszelfs nog niet door ons erkende vlag aan ons oog te vertoonen, of wel, moet men begrijpen, dat dit alleen onder de bescherming der Engelsche geschied? Het plaatsen van twee vlaggen onder elkander, heeft tot heden alleen plaats, wanneer de bovenste eene overwinning of prijs op de onderste heeft behaald. — En wat kan men dan al niet van die vertooning denken!

BERGEN OP ZOOM 29 Julij. Van hier zullen binnen kort vertrekken de 1e en 2e bat. der 8 afd. inf., en zich naar het kamp van Rijen begeven, gemelde bats., zullen alsdan weêr vervangen worden door de 1e en 2 bat. der 18 afd. inf.

BRUSSEL 29 Julij. Men leest in de *Émancipation* het volgende: « Een brief van Parijs, en komende van eene achtenswaardige bron, meldt, dat de Fransche en Engelsche regering besloten hebben, dat er wijzigingen in het tractaat der 24 artikelen behooren gebragt te worden; dat deze de voornaamste punten, zoo als de schuld en het grondgebied, zullen betreffen, en dat genoemde gouvernementen zich sterk maken deze wijzigingen te doen uitvoeren. »

ENGELAND.

Part. Corresp. LONDEN 27 Julij. Gelijk in alle ondermaansche zaken eene mengeling is van goed en kwaad, en gestadige afwisseling van hoop en vrees, zoo is het ook in den gang der Nederlandsch-Belgische kwestie. Wij mogten ons, eenige dagen geleden, verheugen in het goede vooruitzigt, dat de zaak binnen zeer korten tijd zou zijn afgeloopen, maar, hoe wel gegrond deze uitzigten zijn geweest, er is weder reden om te gelooven, dat zij niet zoo spoedig zal worden ten einde gebragt als men heeft mogen verwachten. Dit is zeker, dat zulks niet te wijten is aan de Nederlandsche Regering, die al weder getoond heeft tot alle die inschikkelijkheden gereed te zijn, welke de waardigheid en het belang van volk en Staat veroorloven; maar, indien men aan welonderrigte personen mag geloof schenken, dan is zulks toe te schrijven aan de alweder veranderde denkwijze van eenen staatsman alhier, die, in strijd met vroegere handelingen, zich eenen tijd lang, zelfs in bijzondere gesprekken, getoond had voor Holland zeer gunstig te zijn gestemd. Zij, die, in weêrwil van de geheimzinnigheid, waarmede alles behandeld wordt, evenwel geacht kunnen worden iets te weten, waren derhalve van oordeel, dat deze staatsman met de gezanten der Noordsche Hoven eenstemmig zoude te werk gaan; doch deze verwachting is niet volkomen bevestigd. Sommigen vermeenen zelfs, dat zoowel in de grensscheiding als de schuld nieuwe hinderpalen door dien staatsman zijn gevonden. Deze verandering van gedrag moet de overige leden der conferentie ten uiterste hebben verbaasd, en wel zoodanig, dat men zich afvraagt, of zij niet veelligt enkel voorgewend is, met oogmerk, om de afdoening nog eenigzins op te houden, ten einde aan vorst Leopold onaangenaamheden te besparen, welke uit eene dadelijke afdoening misschien zouden kunnen ontstaan. Mogt die verandering meer zijn dan eene staatslist, zij is dan ongetwijfeld aan den invloed van Frankrijk te wijten. Inmiddels trachten ook de Noordsche gezanten hunnen invloed te doen gelden, waarin vooral

MENGELWERK.

HENDRIK VIII, KONING VAN *ENGELAND*, EN THOMAS MORUS.

In onze N°. 153 en 154 gaven wij een verhaal van het treurige uiteinde van ANNA BOLEYN. Aan dezen naam knoopen zich vele historische herinneringen aan. ANNA was een tijd lang de gemalin van HENDRIK VIII, en bij deze twee namen denkt men tevens onwillekeurig aan dien van THOMAS MORUS, welke zelfs nog een jaar vroeger dan ANNA BOLEYN het schavot betrad, en als een offer van HENDRIK'S heerschzucht en willekeur viel, omdat hij, even als WOLSEY, zijne goedkeuring had geweigerd aan eene huwelijksscheiding, die voor ANNA den weg moest banen tot den troon; een weg, langs welken zij eerst, wel is waar, in de armen des Konings, maar ook later in handen van den beul gevoerd werd, om plaats te maken voor JOHANNA SEYMOUR.

Tusschen het lot van ANNA BOLEYN en dat van THOMAS MORUS bestaat groote overeenkomst, maar nog grooter verschil. Even onregtvaardig was beider veroordeeling, wanneer men let op de valschheid en gedeeltelijke gezochtheid der tegen ieder hunner ingebragte beschuldigingen: doen, slaan wij eenen rugwaartschen blik op hetgeen vooraf ging, op al die omstandigheden, waaruit zich voor hen een zoo treurig uiteinde ontwikkelde, dan zien wij ligtelijk in, dat beide niet denzelfden dood gestorven zijn. Maar hoe dit zij, de dood van THOMAS MORUS hangt ten naauwste zamen met de lotgevallen van ANNA BOLEYN; doch beide moeten wederom worden beschouwd in verband met en onder den invloed van het roemgierige, wellustige en heerschzuchtige karakter van HENDRIK VIII.

Deze besteeg als 18 jarig jongeling (1509—1547) den troon van *Engeland*. JOHN LINGARD, hangt een gunstig tafereel op van zijnen aanleg en zijn toenmalig karakter; doch hetgeen zijne jeugd beloofde, werd door zijn volgend leven op het schrikkelijkst gelogenstraft. Dat leven is te vergelijken bij eenen steeds aangroeijenden sneeuwbal van zonden, dien SHAKESPEARE, volgens de opmerking van zekeren schrijver, in den vader zijner Koningin niet vermogt te schetsen, — zijn HENDRIK VIII is een euphemismus, — doch in zijnen RICHARD III meesterlijk heeft ingevlochten.

De neiging van zijn hart volgende, huwde HENDRIK zijns broeders weduwe CATHARINA VAN ARRAGON, bij wie hij drie zonen en twee dochters verwekte, van welke slechts MARIA in het leven bleef. (1) POLE verhaalt, volgens LINGARD, dat nog nimmer een man zijne vrouw zoo lief heeft gehad als HENDRIK zijne gemalin. Doch CATHARINA was ouder dan hij en zwak, zij was wel het voorwerp zijner eerste liefde, maar hare beminnenswaardige eigenschappen konden den jongen Koning niet vergoeden, wat hij naar het ligchaam beoogde. Weldra verviel HENDRIK tot uitspattingen; later werd ANNA BOLEYN het voorwerp van eenen hartstogt, tot welks bevrediging hij niet anders dan door den echt geraken kon. De hartstogt verstaat de kunst om het geweten, hetwelk tegen denzelven getuigt, door allerlei zelfmisleidingen in zijn voordeel te winnen. HENDRIK werd eensklaps door gewetensangst overvallen; zijn huwelijk met CATHARINA kwam hem ongeoorloofd voor; zij was de weduwe zijns broeders geweest.

Niet zonder schijn van regt, beriep hij zich op een Israëlitisch huwelijksverbod, *Levit.* XVIII: 16, hetwelk JOHANNES, in *het Nieuwe Testament*, den Koning HERODES voorhoudt, *Marc.* VI: 18, en waarop de Leviraats echt, *Deut.* XXV: 5, slechts eene uitzondering is. Nu hield hij het voor zonde den echt met zijns broeders weduwe te doen voortduren; hij beschouwde dit huwelijk als nietig, of liever, hij hield de kloppingen van zijn hart, hetwelk naar ANNA verlangde, voor kloppingen van zijn geweten. Hij misleidde welligt zichzelven, doch, in strijd met hetzelfde geweten, hetwelk hem niet wilde vergunnen, met de weduwe zijns broeders in den echt verbonden te blijven, verlangde hij naar eene vrouw, met wier oudere zuster MARIA hij, nog niet lang geleden, in strafbare gemeenschap had geleefd. Zoo blind is de hartstogt! De werkelijke verwantschap, waarin hij tot ANNA BOLEYN stond, zag hij over het hoofd. Hij diende dus een verzoek in tot echtscheiding, of veelmeer tot vernietiging van den echt; doch de Paus sloeg hetzelve af (2).

HENDRIK VIII bereikte daarentegen zijn oogmerk bij het Parlement; de tranen der edele Koningin zouden veeleer eenen steen vermurwd hebben, dan een door de woede van den hartstogt verstokt hart, gelijk dat van HENDRIK. Reeds vóór de scheiding had hij zijn huwelijk met ANNA BOLEYN voltrokken; zij werd de moeder van ELIZABETH; (3) nog vier vrouwen volgden haar op in HENDRIK'S huwelijksbed, waartoe hij, deels door scheiding, deels door moord, den weg baande (4). ANNA BOLEYN zelve levert een droevig voor-

(1) Na den dood van HENDRIK en EDUARD VI, een zoon uit zijn derde huwelijk, werd deze MARIA, — die niet te verwisselen is met MARIA STUART van *Schotland*, — koningin van *Engeland*; na haren dood (1558) werd zij opgevolgd door hare halve zuster ELIZABETH, geboren uit HENDRIK'S huwelijk met ANNA BOLEYN.

(2) Deze weigering kan vreemd schijnen, daar de verwantschap tot de beslissende huwelijks-beletselen gerekend wordt, en het huwelijk met eene broeders vrouw, volgens het Joodsche regt, hetwelk de grondslag van het kanonieke regt is, bij name verboden wordt. Indien nu des Pausen weigering door de zaak zelve zal worden goed gemaakt, dan moet zij of uit de vroeger verleende pauselijke dispensatie, of uit de toepassing van den Leviraats-echt verklaard worden; zij kan echter op de ontbinding der verwantschap, die bij den dood van den eenen echtgenoot in de zijlinie plaats heeft, gegrond zijn geworden. Immers, volgens het Mozaïsche regt, treft het huwelijks-verbod slechts des broeders *vrouw*, en niet des broeders *weduwe*, en levert niet de verwantschap, maar de bestaande echt, het beletsel voor een ander huwelijk op. Al deze verschillende opvattingen en twijfelingen maken het duidelijk, hoe Koning HENDRIK verschillende godgeleerde adviezen ter gunste zijner beschouwing, ook buiten zijn rijk, konde verkrijgen. Vele buitenlandsche universiteiten verklaarden het huwelijk met eene schoonzuster strijdig met de H. Schrift; daarentegen voegden LUTHER en MELANCHTON zich bij de uitspraak der Engelsche universiteiten, volgens welke de bestaande echt geoorloofd, en de scheiding onbestaanbaar was.

(3) Deze werd geboren den 7 September 1533.

(4) Het was ook deze echtscheiding, die den Koning, (hoezeer hij vroeger, ten gevolge van zijne tegen LUTHER gevoerde polemiek, van den Paus den eeretitel Verdediger des Geloofs verkregen had), eene openlijke aanleiding gaf, om de Engelsche kerk vrij te maken van den Roomschen stoel, en, ten behoeve van zijn Staat, zich ook het opperbestuur in de kerk aan te matigen; al hetwelk later door ELIZABETH volkomen is ten uitvoer gebragt.

de Pruissische gezant eene bijzondere werkzaamheid ten toon moet spreiden, en men meent te weten, dat, ten gevolge daarvan, de graaf Sebastiani de zaak op nieuw aan zijn gouvernement voorgesteld, en nieuwe instructiën gevraagd heeft.

Overigens wordt de zaak in gesprekken en zamenkomsten der gezanten behandeld, en, daar men den wil niet schijnt te hebben, om de wereld op nieuw te overstroomen met protocollen, geloof ik, dat er geene eigenlijke Conferentie zal plaats hebben, alvorens men zeker zij, daarin te zullen komen tot een bepaald besluit. Eenigen meenen zelfs, dat er geene eigenlijke Conferentie zal gehouden worden vóór de komst van Leopold, die men nu zegt, dat stellig in het begin van September te Londen zijn zal. Hoe dit zij, de zaak staat niet zoo gunstig als vóór acht dagen, toen men meende, dat zij met elken dag kon zijn afgedaan, en ik schrijf u zulks even rondborstig, als het goede, dat ik verneem, daar het publiek au courant moet blijven van den loop der gebeurtenissen, en de teleurstellingen en kanswisselingen, welke zij opleveren, ook van belang zijn voor de geschiedenis. Omtrent den achterstand der schuld verneem ik nog, dat voorstellen aan uwe Regering zijn gedaan, die weinig aannemelijk zijn, en waaromtrent ik vermoed, dat alsnu deliberatiën aanhangig zijn bij het Kabinet van 's Gravenhage.

— De baron van de Capellen zal aanstaanden zondag met zijn gevolg van hier naar Holland terug keeren. De stoomboot, aan boord van dewelke Z. Exc. zich zal begeven, is woensdag reeds aangekomen; op dien dag heeft Z. Exc. ten Hove gedineerd en gisteren avond met de barones het bal der Koningin bijgewoond, hetwelk weder door H. M. met prins George van Cambridge is geopend.

— In eenen brief uit Maltha van den 10 Julij wordt gezegd, dat de Engelsche zeemagt in de Middellandsche zee sedert eenigen tijd grootelijks vermeerderd is, en dat al de schepen van de admiraliteit order ontvangen hadden, zich op den voet van oorlog te houden, ten einde ieder oogenblik gereed te zijn, eenen vijand te ontmoeten. De lijn van communicatie door middel van stoombooten tusschen Maltha, alwaar de bevelhebber gestationeerd is, en de Syrische en Turksche kusten, was zoodanig geregeld als noodig is, om op de spoedigste wijs bevelen te zenden, zoo wel aan de Fransche als aan de Engelsche schepen.

— Er zijn berigten van Valparaiso tot den 19 April, welke het gerucht bevestigen, dat er eene nieuwe expeditie tegen Peru gedeeltelijk reeds uitgezeild was, en gedeeltelijk nog gereed gemaakt werd. Vijftien honderd man troepen zouden weldra ingescheept worden, om de drie schepen te volgen, welke reeds in het begin der maand vertrokken waren. Het Chiliaansche volk nam echter zoo weinig deel in de vijandelijke gezindheid van het gouvernement tegen generaal Santa-Cruz, dat het te verwachten was, dat deze expeditie op dezelfde wijze zou eindigen als de vorige.

LONDEN 28 Julij. In de zittingen van het parlement op den 25 dezer, is niets bijzonders voorgevallen.

In de zitting van het Huis des Lords werd op eergisteren, na breede beraadslagingen, besloten, om de bill over de kerkelijke tucht, van dien dag afgerekend, over zes maanden ten derde male te lezen. De bill, aangaande het prijs maken van slavenhaalders, werd, ten gevolge der daartoe strekkende motie van lord Minto, ten derde male gelezen, en na eene scherpe woordenwisseling, tusschen de lords Colchester, Brougham en Minto, aangenomen.

In het Huis der Gemeenten verzekerde sir J. Hobhouse, daartoe door eene vraag van den heer Haines, uitgelokt, dat ten opzigte van de afgodendienst in Indië zoodanige maatregelen zouden genomen worden als noodig waren, om ook het naauwstgezet geweten gerust te stellen. De Iersche tienden-bill, alsmede de Mails-and-Rail-roads-bill, werd ten derde male gelezen en aangenomen.

Het Huis der Lords had bij deszelfs zitting op gisteren eene conferentie met dat der Gemeenten, wegens eenige amendementen in de Iersche armen-bill, ten gevolge waarvan de leden van het Huis der Gemeenten verklaarden, niet te persisteren in de door hen voorgestelde veranderingen, waarin de Lords niet konden stemmen.

In het Huis der Gemeenten kwam sir S. Canning terug op de expeditie naar Perzië. Lord Palmerston zeide, dat hij niets wist van een geheim tractaat tusschen Rusland en Perzië. Sir R. Peel vroeg daarop aan lord Palmerston, of de expeditie naar Perzië met vijandelijke bedoelingen was afgezonden. De laatste zeide, dat hij het als niet met zijne verpligtingen overeenkomstig beschouwde, die vraag te beantwoorden.

Op eene vraag van den heer Mackinnon, verzekerde lord Palmerston, dat hij van het blokkeren van Vera Cruz, door de Franschen, kennis had gegeven, zoodra hem het berigt daarvan officiëel was geworden. De alderman Thompson opperde de vraag, of het waar was, dat het aan de pakketbooten, komende van of gaande naar Mexico, door de Franschen verboden was, gedurende de blokkade, specie, toebehoorende aan particulieren, over te brengen. Lord Palmerston antwoordde daarop, dat het toelaten van pakketbooten en het vervoeren van gelden door dezelve, komende van of gezonden door het gouvernement, reeds vergunningen waren, die men, volgens de eigen grondbeginselen der Engelschen, niet mogt vorderen, maar als welwillendheden moest beschouwen. Het overige der zitting werd voor het grootste gedeelte doorgebragt met het beraadslagen over den aan de Poolsche uitgewekenen te verleenen onderstand van 10,000 £st., welke lord Sandon op 15,000 £st. wenschte gebragt te zien. Op eene motie van den heer Rice, werd de kommissie tot onderzoek der opvoeding in Schotland benoemd, bestaande uit de heeren R. Steuart en G. W. Hope, den lord advocaat, sir G. Sinclair, de heeren Wallace, Gladstone en Wyse.

— Van New-Foundland zijn berigten tot den 24 der vorige maand ontvangen. De zitting der plaatselijke wetgeving van het eiland was door den gouverneur geopend, en men dacht, dat de dépêches, van lord Glenelg ontvangen, de verschillen tusschen den raad en het huis der vergadering zouden doen ophouden.

— Men berekent, dat het beloop der meer dan gewone onkosten voor Opper- en Neder-Canada, door den plaats gehad hebbenden opstand veroorzaakt, voor het leger en de artillerie, over de jaren 1837—8 en 1838—9, 500,000 £st., ongeveer *f* 6,000,000, zal bedragen.

— Eergisteren werd in de Albion Tavern door het Russische genootschap een diner gehouden, waarbij de graaf Stroganoff, diens zoon, de graaf Pozzo di Borgo, benevens andere aanzienlijke genoodigden tegenwoordig waren. Eerst werden toasten aan H. M. de Koningin en H. M. de Koningin weduwe gebragt, daarna aan Z. M. den Keizer Nicolaas, waarbij de president zeide, hoe het genootschap reeds door de vroegere Czaars, door Czaar Peter de Groote, door Keizerin Catharina en nu nog door Keizer Nicolaas werd beschermd, wien hij bij die gelegenheid den grooten bondgenoot van H. M. de Koningin Victoria noemde. De graaf Pozzo di Borgo beantwoordde deze toast in de Fransche taal en sloot met te zeggen: dat Z. Keiz. M. van harte wenschte, dat de handelsbetrekkingen tusschen Rusland en Engeland steeds mogten vermeerderen, en de vrede, welke reeds sedert twee eeuwen tusschen beide rijken bestaat, mogt blijven voortduren. De door den president uitgebragte toasten aan de graven Stroganoff en Pozzo di Borgo werden mede door beide in de Fransche taal beantwoord; de eerstgenoemde stelde als toast in, «*la politique pacifique*, en laatstgemelde het welzijn van den president kolonel Astell.

Uit hoofde van het bal, door H. M. dien zelfden avond gegeven, moesten de beide Russische gezanten zich spoedig verwijderen, en verlieten de zaal, begeleid door den markies van Londonderry, sir C. Bagot, sir H. Hardinge en anderen.

— De medailles, bij gelegenheid der krooning van H. M. de Koningin geslagen, zijn thans verkrijgbaar gesteld, in brons à 15 /., verguld brons £ 1.11.6, en zilver £ 3.8/.

DUITSCHLAND.

MUNCHEN 23 Julij. Alhier is het gerucht verspreid, dat H. M. de Keizerin van Rusland voornemens is niet naar hare staten terug te keeren, dan na afloop van den winter, en dat H. M. in eene der Zuid-Duitsche hoofdsteden zal blijven vertoeven, ten einde, zoo mogelijk, Hoogstderzelver gezondheid te herstellen; men verneemt uit goede bron, dat H. M. gedurende eenen geruimen tijd zich te Berlijn zal ophouden. In den vleugel van het kasteel van den overleden Koning Maximiliaan heeft men in der haast vele toebereidselen gemaakt, waaruit men opmaakt, dat Z. M. de Keizer van Rusland aldaar Hoogstdeszelfs intrek zal nemen; H. M. de Keizerin zal aan het hôtel van den Russischen gezant afstappen.

— Men berigt uit Weenen, dat er den 3 Julij een tractaat van koophandel tusschen Engeland en Oostenrijk geteekend is, waarvan de bijzonderheden, wanneer zij bekend worden, zullen leeren, dat deze beide gouvernementen wederkeerig verbindtenissen hebben aangegaan, welke niet enkel ten doel hebben, om hunne handelsbetrekkingen te verbeteren, maar ook om den vrede van Europa te verzekeren.

De heer Mr. Gregor, die onder sir Francis Lamb belast geweest is met de bijzonderheden van dit tractaat, had Weenen verlaten, om zich, zoo men zeide, naar het Noorden van Duitschland te begeven, doch, volgens anderen, zou hij te Töplitz vertoeven.

— Z. M. de Koning zal, naar men verneemt, zich slechts gedurende 3 weken te Töplitz ophouden. De vermoedelijke troonopvolger van Denemarken, prins Christiaan, die in den jare 1814, gedurende 3 maanden, Koning van Noorwegen was, is uit Kopenhagen alhier aangekomen; aangezien de prins met deszelfs gemalin, nimmer deze stad heeft bezocht, zijn alhier de grootste toebereidselen ter zijner ontvangst gemaakt; intusschen zal het incognito, waaronder de prins en prinses reizen, ten strengste worden in acht genomen.

FRANKRIJK.

PARIJS 28 Julij. Volgens den *Moniteur Parisien*, vroeger *la Charte de* 1830, is er eene nieuwe zamenzwering tegen de regering ontdekt. Gisteren althans hebben verschillende arrestatiën plaats gehad en moet er een groote voorraad van krijgsbehoeften in beslag genomen zijn.

— De zaken van het Oosten beginnen meer en meer de algemeene aandacht tot zich te trekken. Velen willen, dat aldaar gewigtige gebeurtenissen voorbereid worden, en dat er eerlang eene botsing tusschen de verschillende belanghebbende partijen te verwachten is.

— De hertog van Nemours is gisteren namiddag met zijne adjudanten naar het kamp van Lunéville vertrokken.

— De generaal Dariede zal het kamp van St. Omer kommanderen.

— Gisteren avond is een koerier naar Madrid gezonden, met de stellige weigering van den heer Aguado, om zich met het openen eener leening voor het Spaansch gouvernement in te laten.

BAYONNE 23 Julij. Estella was op den 20sten dezer, des middernachts, nog niet aangetast, doch in de stad maakte men de noodige toebereidselen om zich tegen eenen aanval der Christino's te verdedigen; Marotto verwacht, met moed bezield, de Christino's in zijne genomen stellingen. Een Carlistisch officier, door Don Carlos afgezonden om eenige geldelijke ondersteuning aan de krijgsgevangenen te Vittoria ter hand te stellen, heeft, te Viana komende, van Espartero daartoe geen verlof kunnen verwerven. Espartero heeft de gevangenen dadelijk naar Santander doen overbrengen. Zes kavaleristen, waaronder vijf Polen, hebben zich voor Estella vertoond om in de gelederen van Marotto dienst te nemen; zij zijn aangenomen en hebben elk eenig handgeld ontvangen.

SPANJE.

MADRID 20 Julij. H. M. de Koningin heeft, bij besluit dd. 14 Julij, aan den generaal-majoor Palarea het grootkruis der orde van St. Ferdinand geschonken, ter belooning der diensten, die hij als kapitein-generaal van de provincie Grenada heeft bewezen.

Bij gebrek van krijgsberigten houdt men zich alhier steeds bezig over het ontslag nemen van den generaal Espartero. Deszelfs chef van den staf, de generaal van Halen, is alhier aangekomen; omtrent deszelfs verblijf in deze stad worden verschillende geruchten verspreid; sommigen beweren, dat hij zich herwaarts heeft begeven, om zijne ziekelijke echtgenoot te bezoeken; anderen gelooven, dat hij door het gouvernement is terug geroepen. Volgens het laatste gerucht, zou het ontslag vragen van den generaal Espartero daarmede in verband staan.

— Men verzekert, dat onder de troepen van den baron de Meer, welke naar Berga oprukken, zich eene kompagnie artilleristen van de Engelsche marine bevindt, welke vroegtijdig heeft aangeboden, zich onder de bevelen van den kapitein-generaal te stellen, en bijzonder belast is met congrevische vuurpijlen te ageren.

ALCANITZ 19 Julij. De post, welke heden morgen moest aankomen, is tot nu (7 ure des avonds) nog niet ontvangen. Een konvooi van 150 karren, beladen met granen en eetwaren, is alhier binnengekomen, door meer dan 100 man kavallerie en een 6 ponder begeleid. Deze manschappen behooren tot de garnizoenen van Caspe, en het kasteel van Meguinenza. Eerstgenoemde plaats is nog altijd geblokkeerd; de boeren betalen hunne tienden te Calcudas; des niettegenstaande kunnen zij met hunne koopwaren aldaar niet binnenkomen.

TUDELA 19 Julij. Men heeft te Navarra groote toebereidselen gemaakt voor de naderende krijgsoperatiën, en eene oproeping gedaan, om voor de gekwetsten de noodige bedden te bezorgen; uit een arrondissement heeft men, dien ten gevolge, 900 stuks ontvangen.

SARAGOSSA 21 Julij. Sedert gisteren avond heerscht alhier eene buitengewone beweging, op de tijding, dat twee Carlistische bataljons zich in de nabijheid dezer stad hebben vertoond. San Miguel bevindt zich te Fuentes en Oraa te Teruel. Cabrera, die zich te Morella ophoudt, heeft aldaar twee bataljons Katalanen op nieuw gekleed.

STADSNIEUWS.

Kennisgeving van Burgemeester en Wethouderen, dd. 27 Julij, dat bij H. E. A. van heeren Controleuren der directe belastingen zijn ontvangen de primitive Personeel-Cohieren van de belasting over het jaar 1838—39, van Wijk 5, 12, 21, 36, 46, 48, en Patenten van Wijk 3, 13, 19, 55 en buitenwijk 4, welke op 18 dezer zijn executoir verklaard, en dat dezelve aan de daarbij betrokken heeren Ontvangers zijn verzonden.

Berigt van Parnassijns der Nederlandsche Israëlitische Hoofd-Synagoge, dd. 23 Julij, aan de houders van 4 pCts. Premiën-Bons, 4de Serie der gelikwideerde schulden van de voormalige Hoogduitsche Joodsche Gemeente alhier, dat op den eersten Augustus 1838 en volgende dagen, ter hunner thesaurie, in de Rapenburgerstraat, zal worden gevaceerd ter aflossing van den eersten termijn zijnde 50 pCt. des bedrags dier Premiën-Bons, met en benevens de op dezelve verschenen Renten.

Berigt van de kommissie, belast met de verëvening der schulden van de voormalige Hoogduitsche Israëlitische Gemeente alhier, dd. 23 Julij, dat, ten gevolge van gedane loting, in tegenwoordigheid van het Collegie van heeren Parnassijns van gemelde Gemeente en van de kommissie van Finantie, de navolgende Nommers, behoorende tot de Negotiatie, groot *f* 40/m., uit de Bus zijn getrokken en dus met 1°. Augustus aanstaanden betaalbaar zijn gesteld, met bijbetaling van 7 maanden renten à 5 pCt. 's jaars, ten huize van den heer M. S. C. Caun, op de Heerengracht over het Park, dewelke daartoe zal vaceren, des Maandags en Woensdags, van 10 tot één ure, des namiddags, zijnde: N°. 1, 8, 110, 115, 130, 176, 201, 204, 206, 221, 228, 231, 252, 269, 283, 323, 349, 360, 374, 378.

Bekendmaking van Kommissarissen van de Groote Bank van Leening, dat gedurende de maand Augustus 1838, in het lokaal der Publieke Verkoopingen, in te gaan op den O. Z. Voorburgwal, hoek van de Lombardsteeg, des voormiddags ten 9½ ure, om kontant geld, zal plaats hebben de gewone maandelijksche Verkooping der verstane Panden, als:

Op den 6den: Het Koper, Tin en Blik; op den 6den, 7den, 9den, 10den en 13den: Onderscheidene Lijnwaden, Mans- en Vrouwen-Kleederen, enz., doch wel Speciaal: op den 14den: Stukken Linnen en Kanten; op den 16den, 17den en 20sten: Het klein Zilver en Goud; op den 21sten: Het kostbaarder Zilver en Goud, waarbij Zilveren Lepels en Vorken, Gouden Hoofdijzer, Horologiën, Kettingen en Colliers, benevens eenige Juweelen.

Zitting van het Hof van Assises, 30 *Julij* 1838.

Willem Navelle, beschuldigd van en schuldig verklaard aan twee diefstallen, ten huize van en jegens zijnen meester gepleegd, tijdens hij bij denzelven voor loon in dienst was, en diensvolgens veroordeeld tot ½ uur te pronkstelling, 5 jaren confinement in een tuchthuis, met de kosten.

Salomon Lipchitz, (thans voortvlugtig) beschuldigd van en schuldig verklaard aan diefstal, door meer dan een persoon, bij nacht gepleegd in een bewoond huis, door middel van inklimming, en diensvolgens verklaard wederspannig aan de wet, met al de gevolgen en aankleven van dien, en veroordeeld tot ½ uur te pronkstelling, 5 jaren confinement in een rasp- of tuchthuis, met de kosten.

Volgens aan het Stads Waterkantoor alhier gedane waarnemingen, teekende de thermometer van Fahrenheit de navolgende graden van warmte:

Zondag 29 Julij	's namiddags	ten	3	ure	68	graden.
	»	»	5	»	67	»
	's avonds	»	7	»	62	»
	»	»	9	»	59	»
	»	»	11	»	57	»
Maandag 30 »	's morgens	»	1	»	55	»
	»	»	3	»	55	»
	»	»	5	»	55	»
	»	»	7	»	57	»
	»	»	9	»	61	»
	»	»	11	»	64	»
	's middags	»	1	»	66	»

ONDERTROUWD. 25 Julij. L. Doedes Dz. en M. Doorn.

GETROUWD. 24 Julij. Te *Frankfort a/m* F. E. Eckstein van *Amsterdam* met H. F. L. Dörr. — 26 Julij. A. H. van Nieuwenhuijse met W. C. van den Broek. — J. Vonk met H. G. Scholten van *Winterswijk*.

BEVALLEN. 26 Julij. E. Biesman Simons, geb. de Man, D. — G. W. Scheper, geb. Kramer, D. — 27 Junij. C. W. Kermer, geb. Feeker, Z. 28 Junij. A. E. Groen, geb. Hoeve, D. — 29 A. M. Tonsor, geb. Eskens, Z.

OVERLEDEN. 20 Julij. Te *Luik* J. P. Gelly, 50 j. — 24 Julij. Te *Utrecht* E. J. Rijk, — 25 Julij te *Amst.* J. W. Peppes, 65 j. — 26 A. C. Wiselius, 29 j. — 27 Junij. C. Woesting, wed. A. van Riessen 54 j.

---

beeld daarvan op (5).

Te midden dezer treurige afdwalingen en grove ergernissen, ontmoeten ons echter ook eenige flonkerlichten, als getuigen der waarheid. Onder dezelve behoort de vrome en eerlijke regtsgeleerde THOMAS MORUS (1480—1535). HENDRIK had den rijkskanselier WOLSEY, ter zake van zijne tegenwerking in het vermelde proces tot echtscheiding, verwijderd, en in deszelfs plaats werd MORUS tot kanselier en zegelbewaarder des rijks benoemd, hoezeer hij reeds, sedert eenige jaren, zich van alle ambtsbemoeijingen terug getrokken had, en uit hoofde van zijne gestrenge vroomheid, weinig toegevendheid beloofde (6). Doch de Koning had hem niet zonder doel tot den hoogsten post in het rijk verheven, welke tot dusverre, zonder uitzondering, slechts door geestelijken, meestal met de hoogste waardigheid bekleed, was vervuld geworden. Het was van groot belang, dat juist MORUS, wiens geleerdheid, regtskennis en vroomheid over geheel Europa bekend waren, voor de wenschen des Konings gewonnen werd. Bij mislukking konde hij altijd weder verwijderd worden. MORUS gehoorzaamde aan zijne roeping; hij gedroeg zich met groote gematigdheid en zachtmoedigheid; doch de scheiding konde hij niet goedkeuren. Op 's Konings bevel moest hij met de ambtenaren, die voor de scheiding stemden, in uitvoerige beraadslaging treden; doch deze overtuigden hem nog meer van de ongedoogbaarheid der gewenschte scheiding. MORUS verzocht toen, hem te ontslaan van de deelneming aan alle geregtelijke beraadslagingen, waarbij deze onderwerpen ter sprake konden komen, hetgeen hem werd toegestaan. Later oordeelde hij, ook hiermede niet aan zijn geweten te hebben voldaan, en verzocht hij zijn ontslag, hetwelk hem (1532) in de eervolste bewoordingen werd bewilligd. Zijn opvolger was THOMAS CROMWELL, die de scheiding des te ijveriger bevorderde, en zich op die wijze de gunst des Konings in eene hooge mate verwierf; hoezeer hij later toch zijn hoofd verloor, omdat hij tegen eene wederom door den Koning beoogde echtscheiding gezind was.

Van den eenen kant was de verwijdering van MORUS den Koning aangenaam, want niemand stond hem nu meer in den weg; doch van den anderen kant bleef het aanzien van den eerwaardigen man, in verband met diens tegenspraak, een doorn in zijn oog. Evenwel onderdrukte HENDRIK zijnen spijt, ten einde geen grooter opzien te baren, daar hij wel wist, hoeveel de Koninklijke zaak door de afdanking van MORUS in de oogen van het publiek verliezen moest. MORUS begaf zich nu naar *Chelsea* en leefde daar geheel voor zijne studiën en het gebed. Maar in het jaar 1534, nadat vooraf ELIZABETH BARTON veroordeeld was geworden, werd de gewezen kanselier te gelijk met den vromen bisschop FISCHER gevangen genomen. MORUS zat een jaar lang in den *Tower*.

De beschuldiging tegen MORUS bevatte vier punten: 1° dat hij het huwelijk des Konings met ANNA BOLEYN tegengesproken had: 2° dat hij den Koning niet had erkend als het hoofd der kerk; 3° dat hij den bisschop FISCHER had terug gehouden van het afleggen van den gevorderden kerkelijken eed, (*Oath of Supremacy*); 4° dat hij met FISCHER zamenspande, zoo als uit de gelijkheid hunner taal genoegzaam bleek; MORUS herhaalde zijne afkeuring der echtscheiding, doch voerde in zijn voordeel aan, dat hij de zaak niet openbaar had gemaakt. Nog na de afkondiging van zijn vonnis bekende hij, dat hij de overbrenging der kerkelijke magt op de burgerlijke overheid voor onregtmatig hield; hij had, ten einde zijne gehoorzaamheid in het burgerlijke te bewijzen, zich bereid verklaard, tot het afleggen van den erf-opvolgings-eed, waardoor het erf-opvolgings-regt der kinderen van ANNA moest bekrachtigd worden; doch hij was niet te bewegen geweest, om ook de kerkelijke geldigheid der scheiding en der nieuwe echtverbindtenis te bezweren; zijne eensgezindheid met FISCHER was eene daadzaak; doch het bestaan eener zamenzwering ontkende hij met alle regt.

Op den 1 Junij 1535 werd hij onthoofd; op het schavot bad de beul hem om vergiffenis. MORUS kuste hem en zeide: *Thou wilt render me to day the greatest service in the power of any mortal: but my neck is so short that I fear thou wilt gain little credit in the way of thy profession.* Hij betuigde nogmaals zijne trouw jegens den Koning, en zijn waarachtig geloof aan God door Christus. Daarop viel zijn hoofd.

Zijne gade had den even tederen als gestrengen echtgenoot gebeden, bezworen, om toch zijn leven te redden. «Ja dierbare, — was zijn antwoord, — ja, juist dit wilde ik. Ik wil het eeuwige leven redden en dit niet opofferen, ter liefde van eene kleine spanne tijds» (7). Toen hij den *Tower* verliet om het schavot te bestijgen, wierp zijne dochter zich tusschen de wachten, sloot hem in hare armen en overstroomde hem met hare tranen. Nog den avond vóór zijne teregtstelling heeft hij haar eenen troostbrief geschreven. Zij staat als eene bekwame dichteresse bekend, en is als eene geleerde en nadenkende vrouw veelvuldig geprezen geworden.

Gelijk vroeger BOËTIUS in zijnen Gothischen, zoo heeft ook MORUS in zijnen Engelschen kerker, *de Consolatione in adversis* (over den troost in tegenspoeden) geschreven. Even zoo heeft hij, in den vorm van zamenspraken, waarin hij twijfelingen en wederleggingen uit een zet, een geschrift vervaardigd: *Quod mors pro fide non fugienda est*, doch hij schreef het niet slechts, maar hij bezegelde het ook met zijnen dood. In zijne gevangenis schreef hij insgelijks eene *Expositio passionis Christi* en eene *Precatio ex Psalmis*.

Volgens STAPLETON, zijnen levensbeschrijver, heeft MORUS geenen dag en geene zaak zonder gebed begonnen. Onder den naam van *Ressent*, gaf hij een vinnig twistschrift tegen LUTHER in het licht; hij ijvert daarbij tegen de vrijheid, die niet meer gehoorzamen wil; tegen de vermetelheid, welke de banden der wet, als waren het boeijen, losmaakt, huwelijken scheidt en de verordeningen Gods verwoest. En wanneer de kerkhervorming werkelijk in zulk eene vrijheid en vermetelheid bestond, wie zou dan niet met den eerwaardigen Martelaar der waarheid instemmen. Hij heeft de waarheid in hare onschendbare gestrengheid ingezien; hij heeft dan ook niet de Evangelische vrijheid, waaruit zich de gehoorzaamheid ontwikkelt, maar slechts haar schijnbeeld, de bandelooze willekeur, verdoemd.

(5) De geschiedenis der ongelukkige ANNA BOLEYN, haar leven en dood, hebben, kort geleden, de stof geleverd voor eenen merkwaardigen roman, getiteld: *Henry Percy, comte de Northumberland, XV Siecle; par Mme. la Princesse de Craon. Brussel*, 1835. ANNA BOLEYN was aan dezen graaf VAN NORTHUMBERLAND verloofd, doch zij werd hem ontrouw, toen Koning HENDRIK haar kroon en purper aanbood, achter welke zij toen het zwaard van den beul niet vermoedde.

(6) Vergelijk SHAKESPEARE's *Hendrik VIII*, 3e Bedrijf, 2e Tooneel.

(7) Volgens eene andere lezing antwoordde hij aan zijne vrouw: «Hoe vele jaren denkt gij, dat ik nog leven kan?» «Over de twintig jaren,» zeide zij, «wilt gij,» liet hij daarop volgen, «dat ik de eeuwigheid voor twintig jaren weg geve?»

EFFECTEN-SOCIETEIT.

AMSTERDAM 29 Julij, ten 5 ure.

Cert. Werk. Schuld. 55 5/16, ⅜, 5/16.
Kansbilletten f 25 7/16.
O. I. Leening 5 pCt. 99 15/16.
Ardoins à £ 85 5 pCt. 20 15/16, 21.
Dito Onbepaalde 19½, 9/16.
In Integralen was heden, tot nagenoeg onveranderden koers, tamelijk veel
handel. In Ardoins vertoonden zich eenige verkoopers op levering, hetgeen zich
evenwel voornamelijk tot onbepaalde stukken bepaalde. In overige Fondsen
ging niets om.

Beursprijzen der Effecten.

AMSTERDAM, 30 Julij, 4½ ure.

OMSCHRIJVING DER EFFECTEN.		volg. de Soct. tot nut des Obligatiehandels.			volgens de Effecten-Societeit.		
		van	tot	gebleven	laagste	hoogste	gebleven.
HOLLAND...	Werkelijke Schuld... a 2½	55	¼	¼	55 3/16	¼	3/16
	Dito... » 5	101½	102¼	102	101¾	102	101⅞
	Uitgestelde dito... »	15/16	1	127/128	63/64	127/128	63/64
	Kansbiljetten... f	25¼	⅛	⅜	25 5/16	⅜	⅜
	Amortisatie-Syndic.. » 4½	96	½	¼	96⅛	¼	»
	Dito... » 3½	80	¼	⅛	80⅛	»	»
	Handel-Maatschappij » 4½	169	170	169⅜	169¼	¾	⅜
	Nieuwe dito... » 4½	»	»	»	»	»	»
	Nieuwe dito 1837. » 4½	100¾	101	100⅞	100⅞	»	»
	Entrepôt-Dok... » 4½	»	»	»	»	»	»
	Oost-Ind. Leening.. » 4	»	»	»	»	»	»
	Dito... » 5	99¾	100	99 13/16	99 13/16	⅞	⅞
	Aandeelen Kansb... » 4	»	»	»	»	»	»
	Spoorweg Haarlem. »	»	»	»	»	»	»
	Dito Rotterd.. »	»	»	»	»	»	»
FRANKR...	Inschrijving G. B... » 3	»	»	»	»	»	»
ENGELAND..	Dito... » 3	»	»	»	»	»	»
SPANJE...	Leening *Ardoin's*... » 5	21	¼	1/16	21 1/16	⅛	1/16
	Dito onbep. Stukk. » 5	19¼	¾	½	19½	»	»
	Passive... »	»	»	»	»	»	»
	Deferred... »	»	»	»	»	»	»
	Fransche Uitgestelde »	»	»	»	»	»	»
	Engelsche dito... »	»	»	»	»	»	»
PORTUGAL.	Oblig. te Londen... » 3	»	»	»	»	»	»
NAPELS...	Certific. bij *L. & B.* » 5	»	»	»	»	»	»
	Dito *Falc. & Co.*.. » 5	93¾	94	93 15/16	93 15/16	»	»
	Dito te Londen... » 5	»	»	»	»	»	»
	Aandeelen *Tavolieren* 3½	»	»	»	»	»	»
	Dito te Parijs... » 3½	»	»	»	»	»	»
RUSLAND...	*H.&C.* 1798, 1816. » 5	105½	¾	⅝	105⅝	»	»
	Dito 1828, 1829. » 5	105	½	¾	105⅛	¼	¼
	Dito 1831, 1833. » 5	97	½	¼	97¼	»	»
	Oblig. te Londen... » 5	»	»	»	»	»	»
	Dito te Hamburg... » 5	»	»	»	»	»	»
	Inschr. in Assign... » 6	69½	70	69⅝	69⅝	¾	»
	Certific. van dito... » 6	»	»	»	70	»	»
POLEN...	Aandeelen à fl. 300. » f	117½	118½	118	»	»	»
	Dito à fl. 500. » »	138¾	139¾	139¼	139	¼	»
PRUISSEN..	Dito R. 50. » »	116¾	117¼	117¼	117¼	½	»
	Neg. Londen 1830.. » 4	»	»	»	»	»	»
OOSTENR...	Aandeelen à fl. 100. » f	»	»	»	»	»	»
	Dito à fl. 250. » »	»	»	»	»	»	»
	Metaliek... » 5	»	»	»	»	»	»
	Dito... » 3	»	»	»	»	»	»
	Dito... » 2½	»	»	»	»	»	»
	Dito te Londen.. » 5	»	»	»	»	»	»
	Weenerb. *Goll&Co.*.. » 5	»	»	»	»	»	»
	Dito... » 4	»	»	»	»	»	»
	N. Ween. Aand. fl. 500 » f	»	»	»	»	»	»
DENEMARK.	Oblig. te Londen... » 3	»	»	»	»	»	»
BRAZILIE...	Dito dito... » 5	79¾	80¼	80	80	»	»
LOUISIANA	*Hope & Comp.*... » 5	»	»	»	99¼	»	»
DARMSTADT	Aand. bij loting... f	»	»	»	»	»	»

BEURSBERIGT.

AMSTERDAM, 30 Julij, 1838.

De markt in Hollandsche Fondsen was heden, hoewel zich in geen derzelve
eenige bijzondere verkoopers vertoonden, algemeen iets flaauwer gestemd; Integralen gingen, met eenigen handel, terug tot 55¼, 3/16, en 5 pCt. tot 101¾,
doch blijven weder 101⅞ a 102; alle overige, met weinig handel, mede iets
lager dan ll. Zaturdag. In Aand. Handel-Maatschappij was ook de stemming
minder willig; geopend à 169¾, daalden dezelve tot 169¼, en blijven, na
weder 169½ geweest te zijn, 169¼ à ⅜.
In Aandeelen Rijn-Spoorweg was de omzet tamelijk levendig; in den beginne à 106¼ aangeboden, steeg de prijs in den loop der beurs, ten gevolge
van eenige kooporders à kontant, weder tot 106⅞, en blijft zeer vast 106¾.
Van vreemde Fondsen was de markt in Ardoins, met eenige affaire, iets
vaster 21 1/16 à ⅛; in overige ging algemeen weinig om. Russische Fondsen
iets meer aangeboden; ook waren van Zuid-Amerikaansche, Columbianen en
nieuwe Mexicanen iets flaauwer; in overige geene variatie.
Rijn-Spoorweg 106¾, ⅞, ¾. Aand. in de Consignatie-kas bij Meijer en
Dollfuss te Parijs, à fr. 2,500, 100 pCt.; de wissel tegen f 57¼. Columbia
2de Leening, à £ 100. 19½. Dito à £ 250. 18 1/16. N. Mexico 5 pCt.
21. Uitgest. 7¾. Coupon Ardoins Nov. 1837 en Mei 1838, 15¼.
Koers van het Geld: Beleening 2¾, 3. Prolongatie 3½, 4. Wissel-Disconto
2½ pCt.
Prijzen ten 5 Ure. Integralen 55 3/16 à ¼. 5 pCt. 102. Kansb. f 25⅜ à 7/16.
Handel-Maatschappij 169¼ à ⅜. Ardoins à £ 85. 5 pCt. 21 1/16 à ⅛.

FONDSEN EN WISSELKOERSEN OP VREEMDE BEURZEN.

LONDEN, 27 Julij.

Consols kontant.	3 pCt.	93⅞.	Spanj. Ard. m c.	5	»	21½ à ⅝.
dito op tijd	3 »	93⅞ à 94.	Passive...		»	4¾ à ⅞.
Exchequer Bills	»	72 à 74.	Deferred...		»	8½ à ⅝.
Gereduceerde...	3 »	94½.	dito uitgel..	5	»	18¼.
Brazilie...	5 »	80¼ à ¾.	Holland...	2½	»	54⅞ à 55.
Columbia 2e L.	6 »	26¾ à 27¼.	dito	5	»	102¼ à ½.
Mexico...	6 »	24½ à 25.	dito O. I...	5	»	100.
Peru...	6 »	17½ à 18½.	Portugal...	5	»	34¾ à 35¼.
Rusland...	5 »	113 à ½.	dito	3	»	22¾ à 23¼.
Denemarken...	3 pCt.	75 à ½.				

Consols en Hollandsche Fondsen waren heden iets slapper, hetgeen ook het
geval was met Spaansche, Portugesche en Zuid-Amerikaansche. Brazilianen
waren zeer gezocht en blijven willig. Wisselk. Amst. 3/m 12.5½ à ¾, kort
12.3¾ à 4. Rotterd. 3/m 12.5½ à 6.

ANTWERPEN, 29 Julij.

De markt in Ardoins was heden iets vaster, doch dewijl er zich vele kooners en weinig verkoopers vertoonden, zoo was de handel niet uitgebreid,
de prijs opende 20⅞, en blijft 21 geld, zonder verkoopers. Premiën waren
gevraagd, op 9/10 Augustus à 21¼ d. ⅛. Aandeelen in de Bank voor de
Volksvlijt openden 120¼, en blijven 120¾ g. In overige Fondsen was geen
handel.

BRUSSEL, 29 Julij.

Geen koers van Parijs zijnde, ging in Ardoins heden weinig om, en was
de koers zeer vast 20¾ geld.

BERLIJN, 25 Julij.

Pruiss. Leen..	4 pCt.	103.	Pol. Lot. fl. 500		pCt.	78½.
Loten dito...	»	66⁵/₆.	dito	300...	»	66½.
Metaliek...	5 »	109½.	N. dito	300	»	101¼.
	4 »	103⅞.	N. dito	200	»	27⅜.
dito		985.	Holland...	2½	»	53⅞.
Bank-Actiën..		129½.	Napels, *Falcon.*	5	»	94½.
Loten fl. 500..		113¼.	dito Londen	5	»	103.
Rusl. Londen..	5 »	108½.	Denemarken...	3	»	75.
dito Hamb...	5 »	102½.	Darmst. Loten..		»	18⅛.
dito 1831en33	5 »					

De koersen der Fondsen waren heden iets hooger, evenwel was handel
niet belangrijker.

FRANKFORT A/M, 27 Julij.

Metaliek...	5 pCt.	106⅜.	Pol. Lot. fl. 500		»	77⅞.
dito	3 »	80⅞.	dito	300	»	66.
Bank-Actiën...	»	1738.	Holland...	2½pCt.		54 7/16, ½.
Loten fl. 500..	»	125⅝.	Syndic...	4½	»	95⅝.
Darmst. Lot...	»	61¾.	dito	3½	»	79.
N. dito	»	23.	Spanj. Ard...	5	»	11⅞, 12.
Nassau Loten..	»	22¼.	Taunusbahn...		»	117¼.
Pruiss. Loten..	»	65½.				

Zoo wel op de lagere Amsterdamsche koersen, als op de voortdurende
mindere geldruimte, zijn alle Fondsen weder in prijs terug gegaan.

HAMBURG, 27 Julij.

Metaliek...	5 pCt.	105⅝.	Pol. Lot. fl. 300...		»	131¾.
dito	3 »	81.	dito	500	»	155.
Bank-Actiën..	»	1428.	dito	200	»	54½.
Loten fl. 500...	»	124¼.	Pruissen Loten.		f	131.
Rusl. Hamb...	5 »	102⅞.	Holland...	2½	»	54⅝.
dito te Lond..	5 »	108½.	dito	5	»	100¼.
dito 1831en33	5 »	97½.	Denemarken...	3	»	72¼.
			Spanje Ardoin..	5	»	19½.

Wisselk. Amst. k. 35.85, 2/m 36.5. Parijs 2/m 188½. Petersburg 2/m
9½. Londen 2/m 13.8¼. Weenen 6/w 149⅝. Berlijn 2/m 152¾.
PETERSBURG, 17 Julij. Wisselk. Amst. 3/m 53⅜. Londen 3/m 10 11/16.
Hamburg 3/m 9 11/16. Parijs 3/m 113½, ¾.
RIGA, 19 Julij. Wisselk. Amst. 3/m 53⅞. Hamburg 3/m 9¾. Londen
3/m 10 23/32. Parijs 3/m 113¾.

WEENEN, 23 Julij.

Metaliek... 5 pCt. 107⅜. dito 3 » 81⅜.

WISSELKOERSEN. 30 Julij 1838.

		Geld.	*Papier.*			*Geld.*	*Papier.*
Hamburg	kort	35⅝		Lissabon	3/m	43¼	
»	2/m	35 7/16		PortaPort	»	43¼	
Parijs	kort		57¼	Genua	2/m	47	
»	2/m	56 11/16		Livorno	»	39	
Bordeaux	kort	56⅞		Napels	»	80	
«	2/m	56⅝		Petersb.	»	10⅝	
Madrid	3/m	104¼		Weenen	6/w		36
Cadix	»	104		Augsburg	»	35¼	
Seville	»	101¼		Frankfort	»	36 1/16	
Bilbao	2/m	101½		Rotterdam		pCt.	

Assurantie-Premiën.

NB. 1e Kolom, Premiën op de Goederen.
2e » op Vracht en Regten.

Van 29 Julij tot 4 Aug

		Naar België.		Naar Holland.	
Uit de OOSTZEE. ST. PETERSBURG en alle Havens, verder dan RIGA.	*Hennepzaad*...	3½	2½	3	2
	Gedr. Gr. en Goed.	2	1¾	1¼	1½
	Lijnzaad...	1¾	1½	1¾	1½
Van RIGA, MEMEL, KONINGSBERGEN, DANTZIG, STETTIN, COLBERG, ANCLAM etc.	*Granen*...	3½	2½	3	2
	Koolzaad...	3	2	2¾	2
	Gedr. Gr. en Goed.	2	1¾	1¾	1½
	Lijnzaad...	1¾	1½	1¾	1½
Van GREIFSWALD, STRAALSUND, ROSTOK, DEENSCHE EILANDEN, LUBEK, en alle andere Havens aan de OOSTZEE, uitgezonderd KIEL.	*Granen*...	3	2½	2½	2
	Koolzaad...	2¾	2¼	2¼	1¾
	Gedr. Gr. en Goed.	1½	1¼	1¼	1¼
Van de Havens aan de NOORDZEE. Van KIEL, EIDER, Westkust van SLEESWIJK en JUTLAND.	*Granen*...	2½	—	2¼	—
	Koolzaad...	2	—	2	—
Van de Westkust van HOLSTEIN, ELVE, WEZER en JAHDE.	*Granen*...	2¼	—	2	—
	Koolzaad...	1¾	—	1¾	—

Van ARCHANGEL. Op aldaar gearriveerde Schepen gelijk met ST. PETERSBURG.
» » nog niet gearriveerde Schepen de Premie van ST. PETERSBURG, eene maand na het vertrek of het gecalculeerde vertrek derwaarts.
Van de geheele OOSTZEE. Schepen, die volgens het register van *Lloyds Français* onder de 70 tonnen opgegeven zijn, ½ pCt. boven de bovenstaande Lijst.

GRANENMARKT.

30 Julij.

In *Tarwe* was de handel op nieuw tot hoogere prijzen zeer belangrijk:
127, 129, 130 ℔ bonte Koningsberger f 295, 300, 305; 128 ℔ dito f 290;
128 ℔ roode dito f 275; 128 ℔ o. roode bonte dito f 275 in Entrepôt;
125 ℔ bonte Memel f 285; 128 ℔ bonte Poolsche f 303, 305; 123 ℔ o.
dito f 270; 123 ℔ Rostokker f 305; 123 ℔ n. Groninger f 255; 122 ℔
o. Vriessche f 260 in consumtie.
Ook in *Rogge* was veel handel, mede ter verhoogde koersen: 122 ℔ Pruissische f 195; 119 ℔ o. dito f 192; 121 ℔ Pommer f 190; 119, 121 ℔
Munstersche f 180, 185; 118 ℔ o. Overijsselsche f 178; 119 ℔ n. dito
f 180; 123 ℔ o. bruine f 190.
Garst als voren: 105 ℔ n. Vriessche Winter f 135.
Haver: 81 ℔ o. fijne f 80; 90 ℔ dito f 89.
Koolzaad £vl. 2 hooger. Zeeuwsch en Overmaasch £vl. 72. 9 Vats dadelijk £vl. 75. In Sept. en Nov. £vl. 75 à 75½. In Oct. £vl. 75.
Lijnzaad f 5 à 10 hooger; 111, 112 ℔ Zeeuwsch f 280; 105, 106 ℔
Memelsch f 255; 104, 105 ℔ Dito f 247½; 108 ℔ Riga f 280, 275; 108 ℔
Koningsberger f 260; 109, 110 ℔ Libau f 275.
Raapolie Ordinair f 45½. Vliegend f 44½ à 44. Po. Sept. f 44 à 43¾. Po. Oct.
f 44½ à 44. Po. Nov. f 44½ à 44¾. Po. Dec. f 44½ à 44¼. Po. Mei 1839,
f 43 à 43¼.
Lijnolie Ordinair f 33¾. Vliegend f 32 à 32½.
Hennepolie Ordinair f 39.
Raapolie Po. Augustus f 44 à 43¾.
Raapkoeken pr. 1,040 st. f 57 à 62. — *Lijnkoeken* pr. 104 st. f 7½ à 8½.

SCHEEPVAART EN HANDEL.

Schepen in Lading.

AMSTERDAM.

Naar KOPENHAGEN, het Deensch schip *Scandinaviën*, Kapt. H. N. Möller. Adres bij da Costa en Bueno.

Scheepstijdingen.

Aangaande het schip 3 *Gebroeders*, Kapt. Daintjer, v. Hamburg n. Rouen,
met schade te Grietzijl binnen, wordt van daar nader gemeld, dat hetzelve
is afgekeurd, en de nog overige lading, bestaande in 3,802 blokken Zink,
16 vaten Magnesia en 8 kisten Vitriool Olie, in Aug. e. k. openlijk verkocht
zal worden.
Het schip *Eglantine*, Kapt. Slater, den 25 Julij v. Antwerpen n. Kirkaldy vertrokken, is den 28 Julij lek te Vlissingen binnengeloopen; de Kapt.
denkt echter geene schade aan de lading te hebben bekomen, en zal, na het
lek gestopt te hebben, met de eerste gunstige gelegenheid de reis voortzetten.

BINNENGEKOMEN.

(Zie de Zeetijdingen van vorigen datum in het nevensgaand Bijvoegsel.)
TEXEL 29 Julij. Z. W. — R. Hinderwall, Woodmanstern, Fernambuck.
G. E. Broekema, Ida Hillechina, Riga.
VLIE 28 Julij. W. Barfield, Fame, Londen. W. Cousins, Hope, dito.
J. G. Vos, Goede Welvaart, Drobach.
TERSCHELLING 27 Julij. Niets.
HELVOET 29 Julij. W. Z. W. — L. B. Elia, San Guiseppa, Gioja.
J. F. Spiegelberg, Aurora, Riga.
BRIELLE 29 Julij. R. Mayor, Attwood (S), Londen.
MAASSLUIS 29 Julij. W. Niets.
ANTWERPEN 28 Julij. Guede, Graff Cancrin, Virginie.
Bij ANJER 5 April. Gieseke, Macassar, Rotterdam n. Batavia.
ST. HELENA ...... Weijerbusch, de Noord, Batavia; dezelve is 4 Junij
n. Rotterdam vertrokken.
KONSTANTINOPEL 29 Junij. Archer, Everton, Odessa; is den 30 dito n.
Holland vertrokken.
NANTES 25 Julij. Brons, Diana, Hamburg.
FEKAMP 26 Julij. Helm, Speculation, G/Garleby.
HONFLEUR 26 Julij. Jensen, Inger Claudiana, Hâvre.
HAVRE 26 Julij. Buchon, Rotterdam (S), Rotterdam.
GUERNSEY 22 Julij. Le Page, Admiraal Windham; Rotterdam.
DEAL 26 Julij. Versluis, Mathilda, Bordeaux n. Londen.
GRAVESEND 25 Julij. Kapt. Luit. Frank, Z. M. stoomschip CERBERUS,
Rotterdam. Fisscher, Eendragt, Workum. Finch, [illegible], Harlingen. Gray,
Medemblik, Medemblik. — 26 Julij. Stegenga, [illegible], Workum.
IPSWICH 26 Julij. [illegible]
Medemblik.

Bij BRIDLINGTON 23 Julij. Robinson, Achilles, Rotterdam n. Newcastle.
HALS 21 Julij. Iversen, Maria Elisabeth, Amsterdam.
BREMERHAVEN 24 Julij. Hasbagen, Hanover, Groenland. — 25 Julij.
Gruchey, Adonis, Rio Janeiro. Bonsilius, Azaria, Groenland.
HAMBURG 26 Julij. Boysen, Louisa Sophia, Bahia. Savert, Beurs van
Amsterdam (S), Amsterdam.
CUXHAVEN 26 Julij. De Vries, Vr. Jantje, Amsterdam. De Vries, Vr.
Ida, dito. Joosten, Alberdina, dito. Kotch, Vr. Maria, Köpcke, Vr. Catharina, dito. Ribeling, Regina, dito. Groothof, 2 Gebroeders, dito. Jessen,
Flora, dito. Alle van Hamburg wegens tegenwind.
ARENDAHL 9 Julij. De Jong, Siccolina Hoytes, Memel n. Holland. Kraft,
Jupiter, Koningsbergen n. Dordrecht. — 13 Julij. Koraehl, Emma, Riga n.
Schiedam. Fradland, Vandalia, dito n. Maas. Larsen, Rijmlich, Drammen
n. Amsterdam.
OSTERRISOER 11 Julij. De Jonge, 3 Gezusters, Delfzijl. Meijer, Morgenster, dito. Kontekoe, Jonge Wicher, dito. Henrichs, Dorothea, Groningen. Wagenaar, Catharina Margaretha, dito. Vos, Hoop en Eendragt, Amst.
KANSO 15 Julij. Nassen, Föreningen, Antwerpen.
STRAALSUND 17 Julij. Pekelder, Hedewika, Amsterdam.
SWINEMUNDE 20 Julij. Heydman, Jonge Hendrika, Amsterdam. —
22 Julij. Lange, Albertina, Kopenhagen.
PILLAU 21 Julij. De Boer, Fraukea, Amsterdam.
STOKHOLM 19 Julij. D. Gerjet, ..., Rotterdam.
BOLDERAA 16 Julij. De Boer, Dorothea, Amsterdam. — 17 Julij. Selck,
Johannes, dito. Bengson, Triton, dito. Harder, Perle, Antwerpen.
CROONSTADT 15 Julij. Campbell, Heber, Rotterdam. — 16 Julij.
Schmit, Vr. Jantina, Harlingen. — 17 Julij. Sluik Jr., Johannes, dito.
Leneve, Tuscan, Antwerpen.

UITGEZEILD.

TEXEL 29 Julij. J. Budd, Mason Barney, New-York. J. G. Cushman,
Louisa, dito. O. Smith, Stedfast, Londen. G. J. Nieuwland, de Hoop, do.
J. Headley, Deptford, Sunderland. W. Jackson, Nile, dito. J. G. Kielland,
Andrea Elisabeth, Christiansand.
VLIE 28 Julij. N. M. Lindegaard, Courier, Newcastle. J. J. de Jonge,
Lucas Wicher, Petersburg. J. H. Dedde, Harmonie, dito. J. E. Kwakenburg, Concordia, dito. J. H. Daintjer, Onderneming, Nerva. N. J. Bradhering, Norma, Riga. H. G. van Dam, Catharina, dito. J. D. Waalte,
Landwehr, Oostzee. R. J. Brons, Johanna Margaretha, Koningsbergen. H. G.
Botje, Sara, dito. F. W. Umlauf, Gustaf, dito. K. T. Hangelbroek, Eendragt, Dantzig. J. P. Boer, Margina, Stettin. J. J. Zelling, Alida Giezen,
dito. G. G. Bakker, de 2 Vrienden, dito. J. L. de Vries, de Vr. Johanna,
dito. D. J. Aden, de Vr. Maria, Aalburg. P. H. Puister, Nijverheid, Bergen. A. Solberg, Seieren, dito. J. Larsen, Haabet, Drammen. G. Helling,
Vr. Catharina, dito. H. Thues, Speculation, dito. D. Christensen, Ingeborg Carolina, Osterrisoer. L. Ellefsen, Minerva, dito. K. D. de Groot, Vr.
Antje, dito. K. v. Timmeren, Vr. Alida, Noorwegen. B. H. Plukker, Jonge
Hendrik, dito. H. H. Koster, Mettina Jantina, Avontuur. B. H. Dekker,
Vriendschap, dito. H. J. Hubert, Jonge Anna, dito.
HELVOET 29 Julij. W. de Zeeuw Lagges, Vr. Margaretha, Gibraltar.
C. v. Gelderen, de Vr. Elisabeth, dito. J. Metson, Mars, Lissabon. J. Jeans,
Rotterdam, Glasgow. W. Norwood, Colombine (S), Londen. W. Dougall,
Prince Leopold, Hull. T. Sadler, Aquatic, dito. T. Hall, Deben, dito. J.
King, Rosette, do. W. Bouch, Sea Horse (S), do. T. M'Donald, Harbinger,
Sunderland. H. J. Mulder, Wendelina, Bergen. Elf ledige Coollers n. Sunderland en Newcastle.
MAASSLUIS. Eenige schepen hebben loodsen aan boord, en zijn voornemens te vertrekken.
ANTWERPEN 29 Julij. Mais, Charlotte, Nantes. Blampied, Masterie,
Jersey. Woodruff, Princes Victoria (S), Londen. Whitecombe, Soho (S), do.
Bertelsen, Emanuel, Newcastle. Michaelsen, Sophia, Petersburg. Johnson,
Adler, Riga. Almgren, Sophia, Wijburg. Bon, Gustav, Stokholm. Ohlsen,
Gretrina Louisa, Bergen. Berguen, 2 Frères, (v. Rouen) n. dito. Meijer,
Dido, Hamburg. Hazewinkel, Biene, Rotterd. Bradhering, Najade, Avontuur.
Langhinrichs, Sophia, dito. Gall, kleine Stephan, dito. Zeplien, Dice, do.
Zeplien, Jonge Carolina, do. Zeplien, Leda, do. Dade, Sophia Christina, do.
Evensen, Caroline Henriette, dito. Permien, Helena, dito. Neujahr, Orion, do.
LIVORNO 10 Julij. Zeilinga, Vr. Catharina, Petersburg.
FEKAMP 26 Julij. Schoncke, Johannes, Koningsbergen.
ROUEN 26 Julij. Prins, Vr. Lammegina, Rostok. — 27 Julij. Visser,
Vr. Maike, dito. Maasdijk, Wilhelmina, dito. Postumus, Jonge Jeltje, do.
LEVERPOOL 24 Julij. Berg, Vr. Margaretha, Rotterdam. — 25 Julij.
Scales, Otterspool, Batavia.
CARDIFF 22 Julij. Bolhuis, Roelfina, Amsterdam. Swart, Maria Catharina, dito.
GOOLE 24 Julij. Darling, Newcastle, Rotterdam.
HAMBURG 25 Julij. Zeilklaar: S. Sakes, Debora, Amsterdam, om eene
lading voor Genua en Livorno in te nemen.
GOTHENBURG 7 tot 14 Julij. Hertz, Enigheden, Amsterdam.
WOLGAST 18 Julij. Siemens, Socität, Amsterdam. — 20 Julij. Detmers, Onderneming, Rotterdam.
BOLDERAA 17 Julij. Stuit, Vriesland, Harlingen. — 19 Julij. Gruber,
Christina Amalia, Amsterdam.
CROONSTAD 15 Julij. Hoveling, Avontuur, Amsterdam.

VAART OP DEN RIJN.

SCHEPEN IN LADING.

AMSTERDAM, 30 Julij 1838.

Naar Coblentz,	het schip	Diana,	schipper	C. Jh. Itschert.
» Duisburg,	» »	Vlijt en Hoffnung,	»	H. Kamps.
» Mannheim,	» »	Stoltzenfeltz,	»	J. G. Kroll.
» Dusseldorf,	» »	Carolina,	»	W. Weerpas.
» Maintz,	» »	de Kust v. Brazilië,	»	J. J. Reindorp.
» Wezel,	» »	't Welvaren,	»	A. Balk.
» Frankfort,	» »	Vater Rhein,	»	P. Krol.
» Rijnschans,	» »	Catharina,	»	Ant. Grenshäuser.
» Keulen,	» »	Maria,	»	M. Lamers.

Aangekomen: J. M. Kimpel, die Harmonie, van Mannheim; B. Tielman,
Bernard, van Rijnschans.
KEULEN 27 Julij. *Aangekomen:* P. Pesch, van Wezel; H. van Weerden,
van Rotterdam, met 2,563 ctr.; N. J. Schön, van Würtzburg, J. Oden,
van Amsterdam.
Vertrokken: J. Budberg, naar Wezel; J. C. Willemsen, naar Rotterdam.
Voorbijgevaren: H. Scholten, van Erpel naar Amsterdam, met 2,440 ctr.;
B. Andrees, van Frankfort naar Rotterdam, met 3,443 ctr.
In Lading: Naar Amsterdam, J. Polsen; naar Rotterdam, J. J. Deutz;
naar Dusseldorp, Urdingen, Duisburg tot Ruhrort, J. S. Hack; naar Ruhrort,
Wezel tot Emmerick, J. Linkewitz; naar Neuwied en Andernach, M. Reifenschneider; naar Coblentz en de Moezel, J. Tillmann; naar Maintz, W. Kimpel; naar de Neder-Main, F. Gerling; naar de Midden en Boven-Main, C.
Hegwein; naar Heilbron, L. Heust; naar Worms, Mannheim, Rijnschans en
Leopoldshafen, C. Hetzdorfer.
EMMERICK 25 Julij. *Voorbijgevaren:* A. Dermölen, van Amsterdam naar
Neusz, met 1,550 ctr.; P. Hopmann, van Rotterdam naar Dusseldorp, met
2,404 ctr.
CAUB 25 Julij. *Voorbijgevaren:* J. Doni, van Frankfort naar Keulen,
met 1,557 ctr.; C. Weingärtner, van dito naar dito, met 873 ctr.
Rijnhoogte te Keulen 27 Julij, 8 voet, 4½ duim. Caub 26 Julij, 7 voet,
4 duim. Bingerloch 8 voet.

Carga-Lijsten.

AMSTERDAM.

FERNAMBUCK, *R. Henderwell*, WOODMANSTERNE. 486 k., 550 v. Suiker,
C. de Bruyn en Zonen.
LEVERPOOL; *J. Lelean*, AIMWELL. 1,186 vjs. Suiker, C. de Bruyn en
Zonen; 1,102 bl. Koper, 35 k. Suiker, Order.
CARDIF, *J. K. Bolhuis*, ROELFINA. 1 lad. IJzer, R. F. Hendriks en Co.
BERGEN, *H. C. Ellertsen*, AMSTERDAM PAQUET. 36/1, 9/2 t. Traan, A. en
F. Baerten; 66/1, 19/2 t. do. (tranc.), Wunderly en Co.; 45/1, 11/2 t.
do. (do.), J. Sigrist; 40/1, 21/2 t. do. (do), van der Schrieck en Co.;
22/1, 10/2 t. do. (do.), Bause en Stolte; 17/1, 6/2 t. do. (do.), Kaupe
en Wilde; 40/1, 21/2 t. do., 440 w. Stokvisch, Order.
KRAGEROE, *H. H. Christensen*, NIORD. 82 t. Hout, J. de Booy.
KOPENHAGEN, *H. N. Möller*, SCANDINAVIËN. 14 f. Honing, J. Hodshon
en Zn.; 56 b. wollen Goederen, 96 b. Koehaar, Order.

HAMBURG.

RIO-JANEIRO, *M. C. Schmidt*, AMICITIA. 390 b. Koffij, J. A. Schmidt
Zoonen; 130 b. do., Pehmöller en Droop; 1,100 st. Huiden, [illegible]
der en Co.; 1,053 b. Koffij, 266 k. Suiker, [illegible]
Hoornen, Order. [illegible]
[illegible]
en Co.; 107 [illegible]
[illegible]

HANDELSBERIGTEN.

KOLONIALE EN ANDERE GOEDEREN.

AMSTERDAM, 30 Julij.

KOFFIJ. Met dit artikel blijft het zeer lusteloos; door de aangekondigde najaarsveilingen der Nederlandsche Handel Maatschappij zal de omzet zich vooreerst wel blijven bepalen tot hetgeen voor dadelijke behoefte benoodigd is.

SUIKER. (Ruwe). In de gepasseerde week is weinig in dit artikel omgegaan; de prijzen zijn als volgt: Havana kisten wit ƒ 43 à 57, dito dito Moscovados ƒ 33 à 41, Brazielsche dito wit ƒ 32 à 42, dito dito Moscovados met 18 m rabat ƒ 24 a 35, O. I. Poeijer in kanassers en kisten ƒ 23 a ƒ 45, dito in zakken en matten ƒ 23 à 45, Manilla in zakken en matten ƒ 25 à 37, Surinaamsch ƒ 26 à 35, Demerary en Essequebo ƒ 25 a 34.

(Geraffineerde.) De omzet hiervan was deze week van weinig belang, de prijzen bleven zich echter souteneren.

TABAK. In de prijzen van Maryland vond deze week geene verandering plaats, de houders waren hooger gestemd, terwijl de koopers die prijzen niet wilden besteden, en werd alzoo van de aan de markt gebragte partijen slechts 94 vaten verkocht, zijnde mede voor eenige merken goede prijzen geboden. Van Virginy zijn verkocht 150 vaten, aangebragt per het schip *Talent.* In andere soorten geen handel, alleen, behalve de 200 seroenen Cuba in veiling, nog 50 seroenen verkocht, tot nagenoeg denzelfden prijs.

SPECERIJEN en KRUIDENIERSWAREN. Voor *Rijst* blijft de vraag aanhouden, gepelde Carolina ƒ 16½, gepelde O. I. 10½ à 12½ naar kwaliteit. Santische *Krenten* ƒ 25½. *Peper* 24 c. entr. Niettegenstaande de aanslag der Specerijen door de N. H. M., blijven de prijzen zeer ferm, en houdt men de *Nooten* N°. 1 op 255 c., en de *Nagelen* 59 en 60 c.

CACAO. In dit artikel gaat weinig of niets om, de prijzen zijn als volgt: Caraques 50, Surin. 20 a 23, Goaquil 20, en Maranham 23½ a 24 cents

POTASCH. Voor Amerik. Potasch 1838 blijft vraag bestaan, en zijn de houders daarvan tot den laatst besteden prijs van ƒ 16 in entr., niet aan de markt; uitgezonderd een paar partijtjes Zweedsche, die tot ƒ 14 à 14½ in consumtie naar kwaliteit zijn gedaan, was de handel onbeduidend; de prijzen noteren als volgt: St. Petersburger ƒ 15¾ à 16; Archangelsche ƒ 13½; Odessa ƒ 12½ à 13½; Toscaansche ƒ 16; alles in consumtie.

VERFWAREN. Java *Indigo* ondervindt meerder vraag, verscheiden orders voor Rusland zijn in de vorige week uitgevoerd, de voorraad daarvan begint op te ruimen. Van Java *Curcuma* zijn 500 balen te Rotterdam afgedaan tot ƒ 7¼ entr.; men verwacht op nieuw weder eene partij van dezelfde goede gele kwaliteit, die tot gelijken prijs te koop is. Van Spaansch *Campêchehout* is de voorraad bijna geheel opgeruimd, voor buitenlandsche orders; men rekent, dat alhier nog circa 20 à 25,000 Ned. ℔ aan de markt zijn zal, dat men op ƒ 9 à 9¼ houdt. St. Domingo is de voorraad iets grooter, ƒ 7 à 7½ te noteren. Jamaica ruim 100,000 Ned. ℔ aan de markt, ƒ 6¾ à 7; door het enorme groote gebruik van dit artikel, en volstrekt geene nieuwe aanvoeren, zoo voorziet men spoedig gebrek hieraan. Tampico *Geelhout* met redelijken voorraad tot ƒ 4½ te koop. Curacao ƒ 4 à 4¼; hierin voorziet men mede rijzing. *Sapanhout* wordt geheel niet aangevoerd, hetgeen er nog aan de markt is ruimt dagelijks op, vooral van mooije stokken, die bijna ontbreken. Van Wortels is meerder voorraad, die naar kwaliteit van ƒ 5¾ à 6 te koop zijn. Van *Meekrap* voorziet men een klein en slecht gewas; in Zeeland heeft men alreeds iets gedolven, dat zeer uit de hand valt. De prijzen van vorige gewassen, waarvan de voorraad niet groot is, zullen dus zeker monteren.

HENNEP. In deze week besteedde men de volgende prijzen voor Riga Ukrainen Rein ƒ 64½; Petersburger dito ƒ 62½; Riga Poolsche Pas ƒ 58 a 59.

TEER. Voor Christinestadsche ƒ 126.

TALK zonder voorraad. *Smeer* ƒ 28 à 28½.

TRAAN. De importante rijzing der *Oliën*, in de afgeloopen week, heeft voordeelig op de prijzen der *Zuidzeetraan* gewerkt; binnenlandsche fabrijkeurs besteden gaarne ƒ 29¼, ½ entr., er moet zelfs meer per partij geboden zijn; de eerste hand houdt vast à ƒ 30 entr.; een nieuwe aanvoer van ruim 1,400 vat heeft hierin geene verandering gemaakt; puike bruine *Levertraan* à ƒ 41, zelfs wordt ƒ 41½ geëischt; blanke dito à ƒ 48 te koop; mooije blanke *Archangeltraan* aan de markt ƒ 41 entr., bij partij ƒ 40; donkere soorten minder te koop.

VISCH. *Ansjovis* flaauwer à ƒ 25; misschien minder te bekomen. Volgens Noordsche berigten, zal de *Rondvisch* hooger in prijs gaan, ten minste ƒ 18.

STERKE DRANKEN. Voorloop en Arak willig; de overige artikelen prijshoudend; tot onbekenden prijs zijn 18 ps. Langed. Voorloop ⁵/₆ verkocht.

Jenever Amst. proef ...	ƒ 22½ à 23.	Rum	ƒ 57 a 78.
» Amer. (op pijp.)	» 22 » 24.	Voorloop Lang. ⁵/₆.....	» 44½ » 45.
Arak................	» 36 » 45.	» Barc. ⁵/₆ zonder voorraad.	

LEVERPOOL, 26 Julij.

KATOEN. De markt blijft slap, zonder prijsverandering; 2,500 à 3,000 balen zijn verkocht.

ST. PETERSBURG, 17 Julij.

TALK. 3,000 vaten eerste soort gele Kaarsentalk zijn tot 128 en 129 Rs., 200 vaten dito tot 130 Rs., beide kontant verkocht.

ANTWERPEN 28 Julij.

KOFFIJ. Er gaat voortdurend in deze Boon weinig belangrijks om, slechts een honderdtal balen zeer ord. Batavia zijn tot 29½ cs. gedaan.

SUIKER. Ongeveer 600 kistjes Kandij en 10,000 kilo's basterden zijn ter binnenlandsche verzending gekocht.

RIJST. Aldoor zeer gevraagd, 450 Balen Bengaalsch zijn à ƒ 9½ à 9¾ heden verkocht.

GRANEN, ZADEN, OLIE, ENZ.

LONDEN, 27 Julij.

De aanvoer van Engelsche *Tarwe* is sedert Maandag slechts matig geweest; het weder ongelijk, koud en regenachtig; de handel in *Tarwe* is goed tot vaste prijzen, en zelfs 1/. hooger dan Maandag. Verscheiden partijen onder slot zijn gekocht, en voor eenige derzelve is 1 à 2/. meer dan in de vorige week betaald. De regten zijn nu 18/8 per Q.; de aanvoer van vreemde is deze week 34,640 Q. Iersche *Haver*, ruim aangevoerd, is iets lager afgegeven; alle andere *Granen* onveranderd.

HAMBURG, 27 Julij.

Sedert ons vorig berigt, is het met *Tarwe* stil geweest. *Rogge* blijft begeerd. *Garst*, die slechts bij kleinigheden aangevoerd wordt, vindt tot onveranderde prijzen koopers. *Haver* is in de goede soorten iets beter te plaatsen. In *Boonen*, *Erwten*, *Boekweit* en *Wikken* weinig handel. *Raapzaad* wordt meer gevraagd; een paar honderd tonnen nieuw winter *Raapzaad*, hier in den omtrek geoogst, zijn tot 22 M. Ct. per ton of 176 Rx Ct. per last gekocht. Volgens onderscheiden berigten, wordt de oogst, door de sedert 8 dagen aanhoudende regen, gestoord, die bij langeren duur schaden zal; ook beantwoordt de opbrengst niet aan de verwachtingen. *Klaverzaad* bijzonder rood, is meer gevraagd. *Raap-* en *Lijnkoeken* goed te verkoopen.

BRUSSEL, 27 Julij.

Onze markt van heden is tamelijk goed van Granen voorzien en alles is vlug opgeruimd; roode *Tarwe* van ƒ 5.17 à ƒ 5.18, witte dito ƒ 5.15 a ƒ 5.17; oude *Rogge* ƒ 3.10 à ƒ 3.20; nieuwe *Polder-Garst* ƒ 3.30 a ƒ 3.20, *Haver* ƒ 1.13 à ƒ 1.15; *Koolzaad* ƒ 14½ à ƒ 14¼ p. hectol.; *Lijnzaad* ƒ 10½ a ƒ 10; *Raapolie* kontant ƒ 58¼, op Sept. ƒ 59¼, op Oct. ƒ 60, Novemb. en Decemb. ƒ 60¼ p. aam.

DORDRECHT, 28 Julij.

Heden werd alhier het *Koolzaad* ƒ 6 à 12 hooger gehouden, zonder dat de koopers wilden volgen; voor ord. Zeeuwsch is ƒ 399 besteed, doch mooi Zeeuwsch werd op ƒ 420 gehouden, en ord. Inlandsch is gestort voor ƒ 399 afgedaan, doch mooi inlandsch kan ƒ 414 gelden. *Lijnzaad* ƒ 2 per last hooger verkocht, 110 ℔ Riga's *Lijnzaad* is bij partij voor ƒ 272 gedaan. *Raapolie* mede hooger op 6/w. ƒ 45½, kont. ƒ 44¼, voor harde *Raapkoeken* werd ƒ 68 kont. geboden.

Kunsten en Wetenschappen.

ROTTERDAMSCHE TENTOONSTELLING.

3de *Artikel.*

Van den Hr. J. W. Pieneman treft men nog aan op de Tentoonstelling, het *Portret van Mevrouw Wattier Ziezenis*, in het karakter van *Agrippina*, uit den *Brittannicus* van Racine, (N°. 252), ten voeten uit in levensgrootte; — een kapitaal stuk, vol kracht en stoutheid. Men weet niet wat meer er in te bewonderen, het frissche en mollige van het naakte, of het breede en kunstig gedrapeerde der weidsche kleedij.

Het *Portret* van den evengemelden schilder, door hem zelven vervaardigd en, even als dat van Hollands eerste Tooneelkunstenaresse, van sprekende gelijkenis, onderscheidt zich door koloriet en schildering beiden.

Ook dit mag met volle regt gezegd worden van twee Portretstukken, door den Haagschen kunstschilder C. Kruseman ter beschouwing aangeboden (N°. 101 en 102). Het eene is een welgetroffen *Afbeeldsel van den Luit. Generaal de Kock;* het andere het *Portret van een jong Meisje* uit den deftigen stand, met eenen hond bij zich. Hare pose is allerbevalligst: zij is gezeten op eenen anticken armstoel bij eene tafel, waarop een open geslagen boek en vaas met bloemen. Zonder in verdere bijzonderheden te treden omtrent het kunstwerk van eenen meester, wiens verdienste aan zijnen roem beantwoordt, zij alleen nog gezegd, dat deze beide stukken onder de notabelsten der verzameling mogen geteld worden.

TE AMSTERDAM, BIJ C. G. WITHUYS, VERANTWOORDELIJK UITGEVER EN DIRECTEUR.

Eene buste, Portret van Z. M. den Koning, van den heer J. A. Kruseman, te Amsterdam, onder N°. 230 op de Lijst gebragt, was op den laatsten dag, dat ik de Tentoonstelling bezocht, nog niet ontvangen. Het werd met levendig ongeduld verwacht, uit hoofde het reeds bekend geworden was, dat dit Afbeeldsel, naar het leven voltooid, de gelaatstrekken van onzen geliefden Monarch allertreffendst doet kennen. De uitstekende gaven van dezen meester zijn derwijze bekend, dat buiten allen twijfel de kunstigheid der bewerking met het verhevene van het voorwerp in overeenstemming zal zijn. En wie tot hiertoe de gelegenheid moge gemist hebben proeven van 's mans ongemeen kunstvermogen te zien, kan zich middelerwijl verlustigen in de beschouwing van zijn *Andalusiesch meisje*, en een ander *uit de omstreken van Coblentz*, onder N°. 230 en 231 op de lijst voorkomende.

Onder N°. 162 der lijst vindt men vermeld: *eenen stervenden Tyroler in den Insurgenten oorlog*, 1809, geschilderd door den heer H. L. Rochussen, te 's Hage. Dit stuk is krachtig van toon, juist van teekening en vol uitdrukking.

Zijn Ed. broeder Ch. Rochussen, mede te 's Hage woonachtig, heeft ingezonden twee fraaije schilderijen (N°. 158 en 159), die een gelukkig talent aankondigen. De heide met jagers, de kloekste, is breed en stout getoetst, maar wat scherp in de contours der jagers en paarden. Beter vonden wij, in dit opzigt en ook wat de houding en het effect betreft, het kleine stukje, een oud gebouw, met figuren, voorstellende.

Twee schilderijen van den heer A. J. Lamme, te Rotterdam, (N°. 117 en 118) geven bewijs, dat deze nog jeugdige kunstenaar van dag tot dag meerder vorderingen maakt en inderdaad thans eenen aanmerkelijken trap van habiliteit bereikt heeft. Het eene is eene gecomplikeerde ordonnantie van verscheidene figuren, voorstellende eene schildersbijeenkomst, uit het begin der XVII eeuw. Het gezelschap verlustigt zich met de toonkunst, en haalt ten deele tevens het hart op aan de gaven des wijngods. De kleedij en al wat verder tot het kostuum van dit gulden tijdperk der kunst behoort, is naar waarheid aangebragt, en tastbaar naar het leven (mag men het zoo noemen) afgebeeld. De andere schilderij van beknopter bestek, is eene eenvoudige ordonnantie van twee figuren op den voorgrond, in eene deftige kamer: een naar vroegere mode wel gekleede heer met een kindje. Door eene openstaande deur ziet men in eene andere kamer, eene door het zonlicht gedaagde persoon werkzaam. Het stukje heeft eenen niet ongelukkigen zweem van het effect, hetwelk de schilderijen van Pieter de Hooghe zoo zeer doet achten.

De schilders, in dezen trant werkende, kunnen niet genoeg in het oog houden: ten eerste, de noodzakelijkheid om niet alleen voor de kleedij, maar ook voor de figuren zelve, zich goede en navolgenswaardige modellen te verschaffen; ten tweede, niet al te spilziek te zijn, in het aanbrengen van kasten, tafels, armstoelen, kannetjes en andere voorwerpen uit vroegeren tijd, indachtig dat een al te groote rijkdom van dien aard, wel eens armoede van fictie verraadt, en, ten derde, dat men, in het voorstellen van handelende persoonen, het eigenaardige van elken stand in doen en laten in acht moet nemen, om niet in parodiën *à la Krelis Louwen* van den blijspeldichter Langendijk te vervallen.

Vele toeschouwers vertoefden met een zigtbaar genoegen bij verscheidene schilderijen, waarop men het inwendige van kerkgebouwen voorgesteld vindt. Zij verdienen ook inderdaad opmerkzaamheid en lof. Het meest scheen wel de aandacht te boeijen:

Een allerliefst stukje van den Heer B. van der Laar, te Rotterdam, *een Gezigt in de Groote Kerk te Breda* (N°. 119). Men heeft mij verzekerd, dat de stoffaadje van zijnen stadgenoot Schmidt is; ofschoon doorgaans des schilders broeder, thans te 's Gravenhage gevestigd, de figuren in zijne gezochte kabinetstukjes brengt. Dit schilderijtje is helder, aangenaam van toon en uitmuntend van koloriet.

Voorts een klocker stuk van de heeren G. G. en C. Haanen, de eerste te Utrecht, de laatste (diens vader) te Amsterdam woonachtig. (N°. 82.) De speling van het licht op het wit pleisterwerk, de kolommen en de ornamenten van het gothieke kerkgebouw, is bijzonder natuurlijk in den toon van Emanuël de Wit uitgedrukt. De stoffaadje, van de hand van den verdienstelijken kunstenaar G. G. Haanen, bestaat in eene op den voorgrond gezeten bejaarde burgervrouw, die aan eenen bij haar staanden jongen, met een boek in de hand, eenig onderrigt schijnt te geven. Dieper de kerk in staat nog een persoon een praalgraf te beschouwen.

Vooral ook munt door rijkheid van ordonnantie, voortreffelijk koloriet, magique verlichting, keurigheid van teekening en gemakkelijkheid van kunstige penceelbehandeling uit, een *Fragment uit de St Paulus Kerk te Antwerpen*, vervaardigd door den heer J. Bosboom, te 's Gravenhage, en op de lijst onder N°. 21 met de benaming van *De Biecht* aangeduid. Dit Fragment bestaat in de afbeelding van een allerprachtigst biechtgestoelte, met meer dan levensgroote kunstig gebeeldhouwde statuën, ten voeten uit, van toepasselijke godsdienstige beduidenis. Voor het antieke kunstwerk bevindt zich eene groep van geloovigen van beide seksen, verschillenden ouderdom en uit onderscheidene volksklassen, meest allen geknield en in godvruchtige aandacht het oogenblik verbeidende der Biecht. Deze figuren zijn allerfraaist gepenseeld. Verder heeft men het gezigt in het ruime der kerk, waarvan de toon niet weinig medewerkt tot de harmonie en het effekt van het geheel.

Liefhebbers van Stadsgezigten kunnen almede zich verlustigen in de beschouwing van verscheiden kunststukken, welke dezen naam verdienen. De bedrevenheid in dat vak van den heer J. H. Verheijen te Utrecht, en de opmerkelijke graad van uitvoerigheid zijner tafereelen, die het sieraad van zoo vele Kabinetten uitmaken, is sedert een aantal jaren derwijze bekend en erkend, dat men van deze hand niets middelmatigs verwachten kan. Zijne twee schilderijen, onder No. 194 en 196 op de lijst gebragt, strekken zoowel ten bewijze van zijn standhoudend kunstvermogen, als van zijnen onvermoeiden ijver in eenen reeds vorderenden ouderdom

Zijn stadgenoot P. H. L. Jonxis, leverde insgelijks twee *Stadgezigtjes*, (No. 233 en 234), die algemeen genoegen gaven: zoo mede een *Stadsveal* van den Amsterdamschen schilder K. Karssen, zich onderscheidende door waarheid van koloriet, belangrijk effekt en uitvoerigheid van schildering

De heer W. Pluym, een liefhebber te Amsterdam, heeft (onder N°. 142, 43 en 44), een drietal stadgezigtjes geexposeerd van een piquant effekt en fikschen schildertrant. Dat, hetwelk 143 genommerd is, gaf bijzonder genoegen.

Onder No. 9 treft men een vrij kloek stuk aan van den heer C. J. Behr te 's Hage, voorstellende *Het Stadhuis* en *De Vischmarkt* dier vorstelijke Residentie. De houding en toon van het geheel, het koloriet en de houding, alsmede de geestige groepering der ontelbare stoffaadje in eene zoo moeijelijke compositie zijn te lofwaardig, dan dat men zich niet liefst onthouden zou van het bedillen der teekening van de figuren enz., die misschien zorgvuldiger hadden kunnen worden bewerkt.

De schilderij van den Heer S. L. Verveer te 's Hage, (N°. 207), een *Boelhuis* voorstellende, is vol gewoel van beeldjes, ouden, jongen, mannen, vrouwen, in verschillend kostuum. De toon valt in het grijze, en de vlugge en luchtige penseelbehandeling der anders geestig getoetste figuren, zou het vermoeden doen ontstaan, dat de bekwame meester slechts eene eenigzins uitvoerige schets heeft willen vervaardigen, die, als zoodanig, dan ook hare onbetwistbare waarde heeft, en proef geeft van zijne bekwaamheid.

Het *Hollandsch Stadsgezigt* van den heer B. J. van Hove (op de Lijst onder N° 85 vermeld), is weder een nieuw bewijs bij zoo vele vroegere, dat deze moderne van der Heyden zich glansrijk staande houdt op de door hem bereikte kunsthoogte, en hij nog steeds vlijtig het aanmerkelijk getal voortreffelijke meesterstukken vermeerderen blijft, die van zijne ongemeene gave ten toon hangen in zoo vele binnen- en buitenlandsche kabinetten. De kade, aan welker overzijde verscheidene woningen en daar achter een kerkgebouw zich verheffen, is rijkelijk gestoffeerd met juist geteekende en kunstig geschilderde beeldjes, bezig met laden, lossen, kouten, enz. Het stuk is bijzonder helder en liefelijk van toon.

Het *Geldersche Landschap met eenen Watermolen*, N°. 93, vond veel goedkeuring. De heer C. Immerzeel heeft eenen eigen weg gezocht en gevonden: hij houdt, namelijk, zich aan het groot model — de schoone, de zelfs in hare meeste eenvoudigheid altijd schoone Natuur. Op dezen weg is alleen de bestendige roem te behalen, welke niet verkrijgbaar is voor servile naäpers van vermaarde meesters, die juist door deze kleingeestige navolging zich verwijderen van het pad, hetwelk die meesters zelve bestendig bewandelen. In de kunst moet men geene zoogenaamde *manieren* (hoe fraai anders ook), maar de Natuur zoo goed mogelijk navolgen, en hoe ver moet zelfs het grootste talent nog van hare voortreffelijkheid verwijderd blijven!

De dood van Willem den IIden, Graaf van Holland en Roomsch Koning, in 1256, en een Zwitsersch Landschap, beide door den Heer L. Dubourcq, te Amsterdam (N°. 56 en 57), getuigen van een bedreven penseel, een goed begrip van licht en bruin, en van koloriet. Gaarne g[elooven] wij dat in het laatstgemelde de ware toon heerscht van het Alpe[n]gebergte, met zijne in de wolken verloren toppen, en het langs desz[elfs] hellingen groeijend geboomte en afbruisend water; maar de voorstelli[ng] van zoo ver afgelegen ons onbekende streken met hunne vreemde tinten [en] lichtspelingen, schijnen in het algemeen minder aantrekkelijks te hebb[en] dan zoodanige oorden, met welker natuurlijke gesteldheid wij meer [van] nabij bekend zijn. Misschien ook is het stille, het rustige onzer landouw[en] aangenamer voor onzen geest dan het woeste en stoutere van dergelijke n[a]tuurtooneelen. Meer algemeenen bijval scheen althans te vinden het Lan[d]schap bij winter, aan hetwelk een bijzonder belang wordt bijgezet d[oor] het aanbrengen van een geschiedkundig feit, het omkomen namelijk v[an] Graaf Willem den tweeden. De wintertoon is in dit stuk zeer goed wa[ar]genomen; het verschiet mag fraai heeten, het ijs is goed van kleur, de [fi]guren zijn over het geheel juist geteekend, misschien wat bont in de kle[e]ding. Deze nog jeugdige schilder verdient lof en aanmoediging.

(*Het vervolg hierna.*)

VEILINGEN. AMSTERDAM 1838.

Op 9 Aug. Brakke Grond, Nes. Eene aanzienlijke partij Thee, in diver[se] soorten.

OPGAVE VAN AANBESTEDINGEN EN VERPACHTINGEN.

AANBEST. Op 1 Aug. te *Amst.*, door Parnassim der Nederlandsch Portugeesch-Israëlitische gemeente, in hunne Vergaderkamer, bij de Portugeesche Kerk: De leverantie der ten behoeve hunner armen benoodigde Turf.

Op 4 Aug., te *Amsterdam:* Het verbreeden en verdiepen der Geul, [in] het Noord-Hollandsch Kanaal, tusschen de Willemsluis en de Doorvaart sluis te Buiksloot.

Op 16 Augustus, te *'s Gravenhage*, in het lokaal van het Provinciale Gouvernement: Het doen van herstellingen aan het Schermhoofd of den IJsbreker aan de oostzijde van het Oostelijk Hoofd der buitenhaven van het Kanaal door Voorne, te Hellevoetsluis.

PUBL. VERK. Op 13 Aug. en volg. d. te *Utrecht.* 139 perceelen Domein goederen in de provincie Utrecht.

Advertentiën.

GEDRUKT BIJ A. ZWEESAARDT.